

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

december 2011 | jaargang 15 | #10

Een kwestie van afval

Straffeloosheid beu

Ex-flik Sofie Deleu

**Dorpskernvernieuwing
in Machelen en Diegem**

**'Andere mensen helpen
waar je kunt'**

Vrijwilligerswerk in de Rand

+ AGENDA

**'De Vlaamse film is
cinema geworden'**

Cinamatek-directeur Wouter Hessels

i

Nicolas Lardot uit Vilvoorde werd vorige maand door Françoise Driesens uit Koningslo aangeduid om **deketting** voort te zetten. Nicolas werkt voor het Niras, de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen.

‘Alles is hier op menselijke schaal’

Nicolas Lardot woont sinds 2000 met zijn gezin in de wijk Far West in Vilvoorde. ‘Dat is op tien minuten van het station, de markt en de kleinhandel. Ik vind het hier heel plezant om te wonen. Al moet ik soms wel eens uitleggen dat de Far West in het Oosten van Vilvoorde ligt. Alles is hier nog op een menselijke schaal, en er is een goede verbinding met het openbaar vervoer naar Brussel. We zijn hier tien jaar geleden zeer goed ontvangen en hebben ons geïntegreerd in het plaatselijke sociale leven. Zo ben ik actief bij de humanisten en zetel ik in de cultuur- en milieuraad. In de Rand heerst een open mentaliteit. Het initiatief van RandKrant om viertalige samenvattingen van de artikels te publiceren, vind ik bijvoorbeeld zeer sterk. Daarmee overstijgt het blad de dualiteit tussen de gemeenschappen. In de Rand kun je de internationalisering niet tegen houden.’

‘Ik werk als financieel coördinator voor de tweetalige federale instelling Niras, de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen. Daar worden steeds meer documenten in het Engels opgesteld omdat het over wetenschappelijke studies gaat. Ik zie die trend nog verder toenemen. Overigens, ik heb zelf familie die uit Scandinavië komt. Als zij naar hier komen, communiceren we meestal in het Engels.’

‘Een andere evolutie die zich in de Rand voordoet, is het steeds drukker wordende verkeer. Dat wordt echt een uitdaging om hier een passend antwoord op te vinden. Een tramlijn Zaventem-Vilvoorde zou ik bijvoor-

beeld een goed idee vinden. Het is zonde om een bus te moeten nemen die eerst via Brussel gaat en dan terug naar de Rand. Zo verlies je veel tijd. Rechtstreekse verbindingen met tramlijnen tussen centra in de Rand zou het plaatselijke weefsel versterken. De Rand bezit nog een sterk sociaal leven, onder meer door de vele culturele centra. Maar voor mij mag het toch iets meer *rock-'n-roll* zijn. Ik vrees dat jongeren hier toch minder aan hun trekken komen. Een prille twintiger paai je niet met een cultuurcentrum. Men doet zijn best, maar sommige cultuurcentra zijn meer beton dan *rock-'n-roll*. Het mag wat bruisender.’

‘Of ik in Vilvoorde oud wil worden? Ik woon hier graag, maar zover vooruit kijken kan ik niet. Ik merk wel dat de druk vanuit de hoofdstad op de Rand groot is. Veel mensen uit de hoofdstad komen zich hier vestigen. Een trend die zich de laatste tien jaar sterk doorzet. De reden? Omdat het hier nog groen is en omdat de woningprijzen hier toch nog wat lager liggen dan in de hoofdstad, al zijn er natuurlijk ook erg dure wijken in de Rand.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i

In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

AGENDA BINNENIN

13

Dorpskernvernieuwing in Machelen en Diegem

04

Een kwestie van afval

De inwoners van Halle-Vilvoorde produceren meer afval dan de inwoners in het naburige arrondissement Leuven. Uit een studie in opdracht van het provinciebestuur blijkt dat een fusie van de afvalintercommunales in Halle-Vilvoorde hieraan zou kunnen verhelpen, maar niet iedereen is het daarmee eens.

EN

23

'Andere mensen helpen waar je kunt'

Monique Seynaeve uit Machelen doet vrijwilligerswerk bij de Minder Mobielen Centrale van haar gemeente. Eén tot twee keer per week geeft ze een mede-inwoner, die minder goed te been is, een lift. Ze houdt van het sociaal contact en vindt dat je 'andere mensen moet helpen waar je kunt'.

FR

26

De smaak van water

'Ons doel is de gebruiker – van industrie tot particulier – zuiver water aan te bieden en het regenwater optimaal te gebruiken.' Het bedrijf Best Water Technologies uit Zaventem zoekt naar het beste water voor mens en planeet. Dat betekent filteren en zuiveren tot je een goed resultaat behaalt.

EN

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ nachtkijker

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

De inwoners van Halle-Vilvoorde produceren meer afval en selecteren minder zorgvuldig dan de inwoners in het naburige arrondissement Leuven. Uit een studie in opdracht van het provinciebestuur blijkt dat een fusie van de afvalintercommunes in Halle-Vilvoorde hieraan zou kunnen verhelpen, maar niet iedereen is het daarmee eens.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

In Halle-Vilvoorde zijn sinds jaar en dag vier afvalintercommunes aan het werk. Naast Haviland, aan wie 21 gemeenten een of meerdere afvalactiviteiten hebben toevertrouwd, heb je nog de kleinere randintercommunes Incovo (Londerzeel, Meise, Machelen, Vilvoorde en Zemst), Interza (Kampenhout, Steenokkerzeel, Zaventem, Wezembeek-Oppem en Kraainem) en Interrand (Tervuren, Overijse en Hoeilaart). Galmaarden en Liedekerke tot slot hebben zich aangesloten bij de intercommunale ILVA uit Aalst.

In het arrondissement Leuven hebben het overgrote deel van de gemeenten hun afvalactiviteiten toevertrouwd aan de intercommunale Ecowerf. Velen zien in de versnippering in Halle-Vilvoorde een belangrijke

reden voor het feit dat de Leuvense regio het op vlak van afvalproductie en afvalselectie veel beter doet dan Halle-Vilvoorde. In 2009 produceerde een inwoner van de provincie Vlaams-Brabant gemiddeld 137 kilo huishoudelijk restafval, 12 kilo minder dan gemiddeld in Vlaanderen. In Halle-Vilvoorde (154 kilo per inwoner) lag dat cijfer liefst 40 procent hoger dan in het arrondissement Leuven (109 kilo per inwoner). De Leuvenaars selecteren het afval ook veel beter dan hun burens in Halle-Vilvoorde. Anderen wijzen op het effect van het in het Leuvense wijd verspreide DifTar-systeem (differentieel tarief) waarbij per kilo afval wordt betaald. Ook Liedekerke schreef recent de spectaculaire daling van zijn afvalproductie hieraan toe.

Naar een fusie van de Een kw

Geleidelijkheid

In de studie wordt voor BrabantPlus – de werktitel voor de nieuwe intercommunale – een gecentraliseerd beleid voorgesteld voor afvalpreventie, financieel beheer, personeelsbeheer, IT, veiligheid en milieu. Uitvoerende taken zoals afvalinzameling blijven gedecentraliseerd. Dat zou het aanbod aan afvaldiensten moeten verbeteren en een globale besparing op jaarbasis van maar liefst 7 tot 8 miljoen euro opleveren.

De bestaande sites in Drogenbos, Vilvoorde en Zaventem, waar het afval verzameld wordt, blijven operationeel. Volgens Jan Buysse, directeur van Incovo en Interza, zullen de inwoners in het begin weinig merken van de hele operatie. 'In een eerste fase zullen overal de huidige dienstverlening en tarieven behouden blijven. Harmonisering wordt pas op termijn nagestreefd. Gemeenten, die zelf het afval ophalen, kunnen dat gerust blijven doen. Het is door goed te presteren dat we zullen proberen hen te overtuigen ook deze activiteiten aan ons over te dragen.'

De studie bepleit vooreerst een fusie van Incovo, Interza en Interrand. Momenteel is het zeker dat Incovo en Interza fuseren, maar zoals het er thans naar uitziet verkiest Interrand autonoom te blijven. Het wil wel de samenwerking met Incovo en Interza verder zetten, bijvoorbeeld inzake aankoopbeleid. Daarnaast zal Haviland haar infrastructuur en personeel aan BrabantPlus overdragen. Het gaat onder meer om de afvalsite in Drogenbos, de vrachtwagens om het afval op te halen evenals alle 98 arbeiders en 13 bedienden. Ook 4 werknemers uit de hoofdzetel in Zellik zullen bij de nieuwe intercommunale aan de slag gaan. Het is aan de 21 gemeenten waar Haviland vandaag actief is om te beslissen of ze deze afvalactiviteiten aan de nieuwe intercommunale toevertrouwen. Als naast de 10 Incovo- en Interza-gemeenten ook zij meedoen zal de nieuwe intercommunale in totaal 510.000 inwoners omvatten.

'Incovo en Interza kunnen instemmen met deze operatie op voorwaarde dat de dienstverlening aan de inwoners op hetzelfde niveau blijft. We zijn momenteel al de nodige voorbereidingen aan het treffen, maar de operatie zal enkel doorgaan als het overgrote deel van

afvalintercommunales?

estie van afval

de 21 Havilandgemeenten beslist om mee te doen. Ze hebben tot eind november om een beslissing te nemen, want we willen absoluut in 2012 van start gaan', aldus Jan Buysse van Incovo en Interza. Hij is er optimistisch over dat de gemeenten dit ook zullen doen 'want overal in Vlaanderen gaan steeds meer afvaltaken naar intercommunales omdat het afvalbeleid alsmaar technischer en complexer geworden is'. De hoofdzetel van de nieuwe intercommunale zal bij Incovo in Vilvoorde worden ondergebracht.

Koen Van Elsen (CD&V), burgemeester van Asse en voorzitter van Haviland, stelt al geruime tijd met de provincie overlegd te hebben om meer samenwerking te bekomen tussen de afvalintercommunales. 'Uit de studie is duidelijk gebleken dat een schaalvergroting heel wat voordelen kan opleveren en de gemeenten fors kunnen besparen. We hopen dan ook dat alle Haviland-gemeenten de overstap zullen maken.' Ook Van Elsen stelt dat de nieuwe intercommunale slechts geleidelijk een harmonisering nastreeft. 'We halen met Haviland momenteel slechts in negen gemeenten het afval op. Andere gemeenten kunnen dat gerust zelf blijven doen als ze dat willen.'

Twijfels bij studie en schaalvergroting

Bij Interrand zien ze de fusie niet zitten. Voorzitter Marc Vanderlinden wijst vooreerst op de financiële aspecten. De vooropgestelde besparingen van 7 à 8 miljoen euro gelden volgens hem enkel voor gemeenten die hun afvalophaling en afvalverwerking vandaag niet goed organiseren, maar zeker niet voor gemeenten uit de randintercommunales. 'De voorspelde schaalwinsten en synergetische effecten zijn zeer twijfelachtig en worden nergens hard gemaakt. De meerkost van de nieuwe organisatie en transitiekost worden onderbelicht. Om de kostprijs te drukken en het model van een eengemaakte intercommunale aantrekkelijk te maken, vertrekt men van een basismodel van dienstverlening. Die ligt echter lager dan als wat Interrand vandaag biedt. Voor bijkomende diensten kunnen gemeenten opties kiezen, maar het is niet geweten wat dit zal kosten', aldus Vanderlinden. In

een reactie stelt Jan Buysse dat het idee van een basismodel reeds verlaten is en de vertreksituatie overal behouden blijft.

Interrand heeft ook vragen over de positie van de kleinere gemeenten binnen een dergelijke grote intercommunale. 'De huidige situatie met kleine raden van bestuur werkt zeer goed, kort op de bal en krachtig. Hoe dat loopt in een grote intercommunale met dertig leden rond de tafel hebben we elders al genoeg kunnen ervaren.' Dat het nieuwe initiatief de hoeveelheid restafval zal verminderen, wordt evenzeer betwijfeld. 'De reductie van afval komt in de studie zelfs niet aan bod. De studie gaat immers uit van een constant volume aan afval', aldus Vanderlinden. Interrand sluit een samenwerking met de nieuwe intercommunale evenwel niet uit. Om de ontwikkelingen van BrabantPlus van nabij te volgen, willen ze via hun aandeel in Interza alleszins vennoot worden.

Alles op dienstverlening

Wat denken de gemeentebesturen uit de Rand over een fusie van de afvalintercommunales? Primordiaal bij iedereen is de zorg voor de dienstverlening. Schepen Marie-Jeanne Thaelemans (Groen!) van Meise wil 'deze kostenbesparende samenwerking zeker een kans geven op voorwaarde dat de dienstverlening voor de inwoners optimaal blijft'. Ook het financiële speelt vanzelfsprekend een rol. Marco Verberckmoes (Groen!), milieuschepen in Machelen, wil 'dat er naast het behoud van de

dienstverlening inzake ophalingsfrequenties en recyclageparken ook de vennotenbijdrage de komende jaren minstens gelijk blijft'. Hij waarschuwt voor een grote bovenstructuur die de kosten doet stijgen. Milieuschepen Frédéric Petit (UF) van Wezembeek-Oppem stelt 'principeel akkoord te gaan met de oprichting van BrabantPlus'. Hij hoopt dat met de schaalvergroting de kosten zullen dalen.

Voorts wordt ook gehoopt op een verbetering van de dienstverlening. Marie-Jeanne Thaelemans bijvoorbeeld hoopt 'op uniforme prijzen en organisatie voor de containerparken'. Burgemeester Eddie De Block (Open VLD) van Merchtem zegt dat zijn gemeente 'in de grote intercommunale zal stappen omwille van de verwachte goedkopere afvalophaling en afvalverwerking, de vermindering van het afvaltoerisme en het reduceren van sluikstorten'. Er is echter ook vrees voor de gevolgen van de schaalvergroting. 'Uitbreiding kan financiële voordelen opleveren, maar men zal moeten zoeken naar een efficiënte beheersformule om het kleinschalige op het terrein – bijvoorbeeld bij de afvalophaling – en de positieve elementen van het grootschalige (aankoopbeleid, betere verdeling kostprijs, logistieke omkadering, ...) met mekaar te verzoenen', zegt burgemeester Marc Van Asch (CD&V) van Vilvoorde. 'Beslissingen moeten in solidariteit genomen worden en niet gemonopoliseerd door grotere steden', voegt Marco Verberckmoes eraan toe.

EN A question of waste

Four intermunicipal waste companies have been active in the Halle-Vilvoorde area for several years now. Apart from Haviland, which serves a total of 21 municipalities, there are several smaller Rand-based intermunicipal businesses: Incovo (Londerzeel, Meise, Machelen, Vilvoorde and Zemst), Interza (Kampenhout, Steenokkerzeel, Zaventem, Wezembeek-Oppem and Kraainem) and Interrand (Tervuren, Overijse and Hoeilaart). People living in the Halle-Vilvoorde area are reported to be producing more

waste but sorting it out less carefully than the inhabitants of the nearby district of Leuven. Research commissioned by the provincial authority claims a merger of the intermunicipal waste entities in the Halle-Vilvoorde region could remedy this problem but not everybody agrees. It is reckoned these economies of scale could produce cost advantages of 7 to 8 million euro but many operators, Interrand to the fore, are expressing doubts, and are concerned about a decline in services.

Babbelen en brabbelen

GRIMBERGEN / OVERIJSE Volwassenen babbelen terwijl de kleintjes brabbelen. Dat is het concept van *Babbel & Brabbel*, een nieuw initiatief dat ouders met jonge kinderen de kans wil geven elkaar te ontmoeten. 'We willen jonge ouders samenbrengen in kindvriendelijke horecazaken. Die zaken doen speciaal 's ochtends hun deuren open voor Babbel & Brabbel', vertelt initiatiefneemster Annik Crynen. 'Ouders ontmoeten elkaar vaak pas aan de schoolpoort. Dankzij Babbel & Brabbel kunnen ze dat nu vroeger, want we mikken op ouders

Een boulevard vol tips

VLAAMSE RAND Vlaamse ministers Pascal Smet (SPA) van Onderwijs en Geert Bourgeois (N-VA) van Inburgering hebben samen de website *taalboulevard.be* gelanceerd. De site bundelt de kennis en expertise die vzw 'de Rand' en de Huizen van het Nederlands de voorbije jaren hebben opgebouwd rond oefenkansen voor anderstaligen. Vorig schooljaar volgden maar liefst 107.000 nieuwkomers en anderstaligen een cursus Nederlands. Nog te vaak krijgen zij niet de kans om hun Nederlands in de praktijk te oefenen omdat hun gesprekspartners overschakelen op het Engels of het Frans. De website taalboulevard.be wil nu Vlaamse organisaties en instellingen helpen bij het omgaan met anderstaligen die Nederlands leren. Op de site vinden ze onder meer methodes om zelf oefenkansen te creëren voor anderstaligen en tips voor communicatie in het Nederlands met mensen die de taal nog niet perfect beheersen. ■ TD

 Meer informatie op www.taalboulevard.be

Zes nieuwe windmolens

BEERSEL / SINT-PIETERS-LEEUV Groene energieleverancier Ecopower en warenhuisketen Colruyt willen samen zes nieuwe windturbines bouwen in Beersel en Sint-Pieters-Leeuw. 'We plannen twee windturbines op het bedrijventerrein Laekebeek in Lot', zegt Dirk Vansintjan van Ecopower. 'Verder willen we vier windmolens bouwen langs het kanaal Brussel-Charleroi in Beersel en Sint-Pieters-Leeuw. De locaties hebben we erg zorgvuldig uitgekozen. In de omgeving ligt een autosnelweg, een spoorweg, een kanaal, industrie en hoogspanningsmasten, ideaal dus voor een dergelijk windmolenproject. De regelgeving omtrent de bouw van windturbines is erg streng en daar zullen wij ons natuurlijk aan houden.' Ecopower heeft inmiddels de omwonenden ingelicht op een informatievergadering. Daar bleek dat de buurtbewoners vooral vrezen voor geluidsoverlast. Ecopower heeft in november een bouw- en een milieuaanvraag ingediend voor de zes windturbines en hoopt in de loop van volgend jaar met de bouw te kunnen starten. ■ TD

demaand ►

Het plan om de snelwegborden met de aanduiding Pajottenland en Druivenstreek te vervangen door borden met de streeknaam Groene Gordel stuit op fel protest. ► Mobiliteitsvereniging VAB vraagt om spitsrijstroken op de E40 tussen Groot-Bijgaarden en Aalst en tussen **Sterrebeek** en

Heverlee. ► Druivengemeente **Hoeilaart** heeft van alle Vlaamse gemeenten met 1.142 hectare bos of 56 % van de totale oppervlakte, het grootste aandeel bos op haar grondgebied. Op nummer twee staat **Sint-Genesius-Rode**, waar 29 % van de totale oppervlakte uit bos bestaat. In **Zaventem**

en **Wezembeek-Oppeem** vinden we slechts 2 % bos. ► Het vormingscentrum Destelheid in **Dworp** bestaat veertig jaar. ► Na Leuven gaat ook **Vilvoorde** de bouwvergunning voor het megashoppingscentrum Uplace in **Machelen** aanvechten. ► De komende maanden zal het

en

met kinderen tot 2,5 jaar. Voor de kinderen is er een speelhoek zodat zij zich kunnen uitleven terwijl de ouders zonder schuldgevoel de opkuis, boodschappen en strijk even kunnen laten voor wat het is.' ■ TD

i De volgende Babbel & Brabbel-momenten in de Vlaamse Rand zijn gepland op 1 december, 22 december en 19 januari van 10 tot 12 uur in De Kromme Eik (Grimbergen) en op 13 december en 24 januari van 10 tot 12 uur in cultuurcentrum Den Blank (Overijse). Meer info vind je op www.babbelenbrabbel.be

De wereld is veranderd

VILVOORDE Met de lezingenreeks Speakers' Corner wil vzw 'de Rand' anderstaligen de kans geven kennis te maken met fascinerende Vlamingen en hun boeiende verhaal. Op 6 december is VRT-journalist Rudi Vranckx de centrale gast in cultuurcentrum Het Bolwerk in Vilvoorde. Vranckx trok na de aanslagen van 9/11 in 2001 met de alliantie tegen de Taliban op naar Peshawar en was in Bagdad vlak voor de oorlog uitbarstte. Dit jaar beleefde hij de Arabische Lente van op de eerste rij. Hij gooide onlangs ook hoge

ogen met zijn spraakmakende documentairereeks *De vloek van Osama*, waarin hij toont wat er is fout gelopen na 9/11 en hoe de wereld voor elk van ons veranderde na de aanslagen. ■ TD

i Speaker's Corner met Rudi Vranckx op dinsdag 6 december om 20 uur in cultuurcentrum Het Bolwerk (Vilvoorde). De lezing wordt simultaan vertaald naar het Frans, het Engels en het Duits. Inschrijven kan via e-mail: info@derand.be of per telefoon tijdens de kantooruren: 02 568 0178.

Vlaamse Agentschap Wegen en Verkeer in totaal 17 dynamische informatieborden plaatsen aan knooppunten op en rond de ring. De eerste vijf borden zijn inmiddels geplaatst in Halle, **Asse** en **Groot-Bijgaarden**. ► De gemeenten **Zaventem**, **Machelen**, Steenokkerzeel, Zemst en Kampenhout

hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten op het vlak van informatietechnologie en elektronische dienstverlening tussen de gemeenten. ► De gemeente **Dilbeek** stapt voorlopig niet in de nieuwe afvalintercommunale WBnet, een fusie van de intercommunes Incovo, In-

terza en Haviland. Een zevental gemeenten heeft wel al toegezegd. ► Het gemeentebestuur van **Dilbeek** besliste om voor het nieuwbouwproject van de brandweerpost met polyvalente ruimte en woongelegenheden langs de Ninoofsesteenweg en de Oude Smidsestraat een beroep te

doen op de Vlaamse bouwmeester. ► De brouwerij Oud Beersel uit **Beersel** en de brouwerij Lindemans uit **Vlezenbeek** zijn met hun kriel en geuze andermaal in de prijzen gevallen op enkele internationale bierwedstrijden. ► De firma D'Ieteren Porsche Center in **Drogenbos** huurt van

Zuurstof voor de Zenne

VLAAMSE RAND De Vlaamse overheid gaat samen met het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën, de Vlaamse Landmaatschappij en de gemeenten Halle, Beersel, Sint-Pieters-Leeuw en Drogenbos een project uitbouwen rond de zuidelijke Zennevallei. Het project kreeg de naam *Zuurstof voor de Zennevallei*. 'De Zennevallei is een erg verstedelijkt gebied met heel wat ruimtelijke versnippering. Daar willen we iets aan doen', zegt projectcoördinator Marleen Maldeghem. 'Ener-

zijds willen we de bestaande open ruimtes verbinden via bijvoorbeeld trage wegen en anderzijds zullen we rond waterbeheer werken. De Zenne moet terug een belangrijke plaats krijgen in de vallei. Er is ook duidelijk nood aan nieuwe overstromingsgebieden. Door alle actoren samen te brengen, willen we de ruimtelijke structuurplannen een concrete invulling geven, zodat ze een meerwaarde kunnen bieden voor het wonen en werken in de Zennevallei.' ■ TD

Vrijwilligers maken het verschil

FACILITEITENGEMEENTEN Geert Bourgeois (N-VA), Vlaams minister van de Vlaamse Rand, heeft onlangs de vrijwilligers van de zes facilititeitengemeenten in de bloemetjes gezet. Vrijwilliger zijn in een facilititeitengemeente is net iets moeilijker dan in de rest van Vlaanderen. De omstandigheden waarin die vrijwilligers moeten werken zijn vaak allesbehalve evident. 'Deze mensen zetten zich met hart en ziel in, maar hebben het vaak bijzonder moeilijk omdat ze weinig of geen steun krijgen van de gemeentebesturen van de

zes facilititeitengemeenten', zegt de minister. 'Gelukkig kunnen ze een beroep doen op de ondersteuning van vzw 'de Rand'. De vrijwilligers van de facilititeitengemeenten krijgen een Roetskalender 2012 cadeau. In die Roetskalender kun je elke week een artikeltje vinden over een markante gebeurtenis of figuur die voor Vlaanderen iets betekend heeft.' ■ TD

i Meer informatie over de Roetskalender vind je op www.roetsinfo.eu

Werken onderweg

WEMMEL Wie het gehad heeft met de files en geen tijd wil verliezen, kan voortaan in Wemmel de ring afrijden en in de *Laptop Lounge* verder werken. 'Mensen krijgen op steeds meer manieren de mogelijkheid om hun job niet alleen binnen de vier muren van het kantoor uit te oefenen', vertelt Katia Torrekens van de Laptop Lounge. 'Het concept is overgewaaid uit de Verenigde Staten en veroverd nu ook onze contreien. De Laptop Lounge in Wemmel is een zogenaamd *Smart Work Center* waar je een werkplek of vergaderruimte kunt

de gemeente voor vijftig jaar een achterliggende grond van 63 are aan de Grote Baan. Drogenbos zal die huuropbrengst van de vroegere voetbalvelden van Catala gebruiken voor de aanleg van groen in de gemeente. ► **Overijse** wil een hartveilige gemeente worden. Daarom heeft de seniorenraad een vijfde hartdefibrillator in

gebruik genomen. ► In een petitie uitent veertig **Linkebekenaren** hun ongenoegen over de komst van jagers om de akkers in de omgeving van de wijk Boesdaal te verlossen van vogels. ► De architect van het Cultureel Centrum Het Bolwerk in **Vilvoorde** onderzoekt hoe tijdens een filmvoorstelling een akoestisch paneel van 1 meter

op 3 meter, dat met schroeven aan het plafond was bevestigd, naar beneden kon vallen. Vijf mensen raakten daarbij lichtgewond. ► Het **Linkebeekse** gemeentebestuur heeft een fuif in het stationsgebouw verboden omwille van de nabijheid van de sporen. Die zouden de veiligheid van de fuifgangers en het treinverkeer in het

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

huren zonder vooraf te moeten reserveren. We richten ons vooral op werknomaden, mensen die mekaar ergens tussenin hun werkplekken willen ontmoeten en mensen die aan de files willen ontsnappen. Als je rekent dat heel wat werknemers tussen de vijf en de tien uur per week in de file staan, kun je in de Laptop Lounge veel tijd goedmaken. Je kunt hier een bureau met alle nodige faciliteiten huren voor tien euro per uur; wie een abonnement heeft, betaalt vijf euro. Grote groepen kunnen een vergaderzaaltje huren.' ■ TD

gedrang brengen. ► **Machelen** voert instandhoudingswerken uit aan de vijver Donjon met als doel het visbestand te behouden en de vijverrand te verstevigen. ► B-Post zoekt dringend postbodes voor de Vlaamse Rand. In de postkantoren van **Asse**, **Beersel**, **Dilbeek**, **Halle**, **Meise**, **Vilvoorde** en **Zaventem** zijn er maar liefst 44 openstaande vacatures. ■ JH

Iedereen Pajot

Ha, de herfst. Onvergelijkbaar seizoen, met zijn duizend kleuren en molmige geuren. Ik ben dan wel een stadsmens, maar - dat mag je gerust weten - ik kwam vroeger wel eens op het platteland. Je gelooft het misschien niet, maar ik was in een vorig leven nog voetbalscheidsrechter in de provinciale reeksen van Brabant en doorkruiste in die hoedanigheid elk weekeinde de hele streek, vaak op (zo komt het mij nu toch voor) ontegenwoordig vroege uren. En het liefst van al kwam ik in het Pajottenland. Sint-Anna-Pede, Kester, Pepingen, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Tollembeek, Oetingen, Dworp, noem maar op. Voorbij nevelende beemden en bedauwde velden, met hier en daar een dampend trekpaard. Elke zondag. Een sinecure was dat niet, dat kan ik je verzekeren. De GPS was nog niet uitgevonden, dus moesten we ons behelpen met navigatietechnieken van voor de Brabantse Omwenteling, de route zorgvuldig uitstippelend langs kapelletjes en holle bomen en eeuwenoude afspanningen, ons richtend op kerktorens in de verte en de vlucht van vogels. *Uren* waren we onderweg. Wie het spoor bijster werd, kon maar beter hopen dat hij ergens in het glooiende landschap een rondslingerende bejaarde aantrof om de weg aan te vragen. Maar prachtig was het wel. Vooral in de herfst.

Kan men heimwee hebben naar iets wat niet bestaat? Het Pajottenland, bedoel ik dan. Zuiver theoretisch bestaat dat eigenlijk niet. Tot die merkwaardige vaststelling kwam ik een paar weken geleden, toen ik een goede Luxemburgse collega erover wou vertellen. Het Pajottenland komt niet voor op een kaart. Het heeft geen grenzen, geen hoofdstad, geen vlag en geen regering (al komt dit laatste wel meer voor in onze contreien). Het enige materiële bewijs van het bestaan van het Pajottenland - een handvol bruine aanwijzingsborden langs de autosnel-

weg - dreigde zelfs voorgoed te verdwijnen. Dat nieuws was tot in het buitenland doorgedrongen. Wat ik overigens niet wist, is dat het Pajottenland eigenlijk een soort studentengrap is, een uitvinding van ene Franciscus Josephus Twyffelloos, alias Frans Jozef De Gronckel, de Lennikse advocaat die in 1845 zijn schalks geschrift *'t Payottenland, zoo als het van onheugelyke tyden gestaen en gelegen is* openbaarde. Niemand kan nog achterhalen waar De Gronckel zijn mosterd haalde. Spontane gisting, wellicht, zoals bij de lambiek. Maar het was een gouden idee, en het is blijven plakken. Want zie, 166 jaar later wil iedereen Pajot zijn, ook in die gemeenten die meester De Gronckel oorspronkelijk helemaal niet tot het Pajottenland rekende, zoals Sint-Genesius-Rode, Linkebeek of Halle (onder meer Liedekerke en Anderlecht behoorden, tussen haakjes, wél tot het Pajottenland, aldus De Gronckel).

Het Pajottenland is een land dat niet echt bestaat, maar dat Bruegel en Teirlinck wist te inspireren, dat de goddelijke geuze en Urbanus voortbracht. Een land van milde vrolijkheid, rustige gastvrijheid en bescheiden trots. Een land van adembenemende schoonheid, nog steeds, ondanks de volgehouden inspanningen van betonboeren met kavelzucht. Een land dat niet echt bestaat, maar waar zelfs ik in een nationalistische bui van zou geraken. Zijn we dan zo verzuurd geraakt door alle communautaire kommer en kwel, dat we de schoonheid, de eenvoud uit het oog verloren zijn? Het Pajottenland is geen echt land, het is een levenshouding. Iedereen Pajot, en de wereld zou er een stuk beter uitzien. Vooral nu, in de herfst.

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

Sofie Deleu over haar boek *Ik was 25 en flik*

Straffeloosheid

‘Als je een proces-verbaal schrijft over een jonge gangster die al lang weer op vrije voeten is, raak je ontmoedigd.’ Dat zegt Sofie Deleu uit Dilbeek. Op haar 27e gaf ze de brui aan een ambitieuze carrière als politievrouw. Ze was de straffeloosheid beu en schreef er met *Ik was 25 en flik* een ont-nuchterend boek over.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Sofie Deleu kreeg in de nacht van 3 december 2007 op de centrale de noodoproep binnen over de moord op agente Kitty Van Nieuwenhuysen in Lot. ‘Toen dacht ik voor het eerst: waar ben ik eigenlijk mee bezig?’ In haar boek verwoordt ze de frustraties van een heel politiekorps. ‘Dit is een boek dat iedereen moet lezen voor hij bij de politie gaat’, reageerde de directeur van de politieschool op de publicatie ervan in juni van dit jaar. Sofie Deleu geeft een ont-nuchterend relaas over haar korte loopbaan bij de politie in de Vlaamse Rand. Het boek is een verzameling van bedenkingen die de jonge agente over haar werk schreef. Pennenschetsen *on the road*, hier en daar met weerhaakjes.

‘Ik had niet het plan een boek uit te brengen. Net zoals ik als kind dagboeken schreef, noteerde ik gewoon wat er op het werk zoal gebeurde. Het is een manier om met bepaalde zaken om te gaan’, zegt Sofie. Dat zelfs de top van de politieschool de lectuur aanbeveelt, is voor deze ex-flik niet verwonderlijk. ‘In het boek toon ik aan dat het leven van een politieagent meer is dan achter dieven racen en slechteriken in de boeien slaan. Je komt ook met veel miserie in aanraking, je voelt

je soms machteloos en je moet veel werk uit handen geven. Het is een realistische weergave van het politiewerk.’

Uitgelachen

Ik was 25 en flik houdt de politie voornamelijk buiten schot. Een passage die op een flikken-aanval lijkt, is eigenlijk een scherpe kritiek op hogere echelons, op het gerecht dat laat begaan. Het gaat over jonge criminelen die zich onoverwinnelijk voelen omdat ze ook na herhaaldelijke feiten niet eens 24 uur moeten brommen. Het gaat over de politiek die te weinig middelen inzet voor voldoende gevangenissenplaatsen. Het is bijtende kritiek uit het leven gegrepen.

‘Tijdens een patrouille kijken we letterlijk de andere kant op. Wanneer ongeruste burgers ons bellen dat er verdachte types in hun straat rondlopen, laten we begaan. Allemaal om te voorkomen dat we een hele dag met één dossier bezig zijn en dat de procureur op het einde van die dag zegt: laat maar gaan. Dat is toch triestig? Dat zou toch niet mogen?’ Nee, dat zou niet mogen. De politie zelf treft volgens Sofie Deleu niet zozeer schuld, de aanpak hoeft niet anders. ‘In ons team hadden we allemaal hetzelfde doel voor ogen: de mensen helpen en oplossingen zoeken. De aanpak van de politie moet niet strenger of repressiever. De straffen die worden opgelegd, moeten gewoon worden uitgevoerd. Jonge criminelen voelen aan dat ze niet gestraft worden en lachen ons uit. Ja, ik denk dat het geweld de komende jaren zal toenemen, vooral het wapenarsenaal zal zwaarder worden.’

Een jaar jonger dan ik

Sofie Deleu studeerde criminologie met als doel bij de politie te gaan. ‘Ik had de ambitie om rond zedenzaken of mensenhandel te werken, maar dat is er niet van gekomen.’ Ze begon haar loopbaan bij de lokale politie in Sint-Pieters-Leeuw. Sofie kon na verloop van tijd echter niet meer slapen van de gedachte dat de crimineel die ze net nog had geklist alweer op vrije voeten was.

Toen een inbrekersbende in de nacht van 3 december 2007 in Lot een politiepatrouille met twintig kogels onder vuur nam nog voor

die was tussen gekomen, vroeg ze zich luidop af waarmee ze bezig was. Bij de aanslag werd de 23-jarige Kitty Van Nieuwenhuysen doodgeschoten, haar collega Peter Vanstalle en een bewoner raakten zwaargewond. Sofie Deleu had die nacht binnendienst en kreeg de oproep binnen. ‘Aanvankelijk reageerde ik nuchter en beheerst, de informatie komt ook maar geleidelijk binnen. Ik hoorde pas dat Kitty dood was toen ik wat later mijn collega aan de lijn had. Zij was een jaar jonger dan ik. Dit had mij kunnen overkomen. Vanaf toen begon ik me af te vragen of dit het wel waard was en of ik dit werk zou kunnen blijven opbrengen.’

Dagelijkse miserie

Sofie hoopte een nieuwe start te maken met een overplaatsing naar de afdeling jeugd en zeden in Vilvoorde, in september 2008, negen maanden na de moord op Kitty. Dat bleek niet te lukken. ‘Vooral het sociale aspect van dat werk is me bevallen. Ik moest bijvoorbeeld in verkrachtingszaken verhoren doen met het slachtoffer, de familie en de verdachte. Het probleem was echter dat ik er op mijn honger bleef zitten omdat ik te weinig uitdagingen had. Wij kregen opdrachten van het parket en moesten die vooral gewoon uitvoeren. Je kon niet echt je tanden in een zaak zetten. Van zodra het dossier complexer werd, ging het naar het federale niveau. Of wanneer de verdachte niet in je gemeente woonde, moest je de zaak aan een ander korps geven.’

‘Ach, als ik het tot federaal agente had geschopt, was ik misschien nog aan de slag. Dat is moeilijk te zeggen. In mijn ontslag speelden verschillende argumenten mee.’ Angst was daar niet bij. ‘Ik kan niet zeggen dat ik trauma’s heb opgelopen. Het klinkt misschien vreemd, maar vechtpartijen kom je ook op een fuif tegen en ik ben niet kapot van een dode te zien. Veel moeilijker vind ik het wanneer een jong meisje zelfmoord heeft gepleegd. Meer dan harde, gewelddadige gebeurtenissen, kruipt de som van alle miserie onder je vel. Als je in je eigen buurt de geheimen achter de gevels kent, dan snak je naar waardevolle dingen, naar het tegendeel van ellende. Die rekening begon ik te maken.’

beu

Ik was 25 en flik is geen terechtwijzing, maar een schets over het leven zoals het is bij de politie. Dat is volgens Sofie Deleu steeds minder een machocultuur. 'De politie werkt bewust meer gemeenschapsgericht. Eerder dan brandjes te blussen, willen we de problemen vooraf aanpakken en voelen wat er in de buurt leeft. Natuurlijk moeten er in elk korps agenten zijn met een meer repressieve aanpak, die onwrikbaar zijn in hun stijl, maar de cowboys, zij die vooral hun macht etaleren, moeten eruit.'

Om de juiste mensen in een team te krijgen, moet er nog hard gewerkt worden aan de rekrutering. De psychologische begeleiding laat volgens haar te wensen over. 'In het traject van de politieschool wordt daar amper één dag aan besteed. De kandidaat-agent moet dan vooral psychologische vragenlijsten invullen. Hij spreekt amper tien minuten met een psycholoog, die vervolgens moet oordelen of de kandidaat geschikt is of niet. Dat noem ik geen ernstige screening. Tijdens mijn politieopleiding zag ik hoe iemand te labiel was en er onderdoor ging, hoe een van de kandidaten zich zelfs een kogel door het hoofd schoot. Hoe zijn zij door de selecties geraakt, vraag ik mij dan af.'

School van Lukaku

Het basisrealisme dat auteur Deleu in haar boek legt, trachtte ze het voorbije schooljaar ook over te brengen op de leerlingen van het Sint-Guido Instituut in Brussel, beter gekend als *De school van Lukaku* van het gelijknamige televisieprogramma. Daar loopt sinds vorig jaar een postsecundaire opleiding ter voorbereiding van een baan in de veiligheidssector, gaande van politie over brandweer tot private bewaking. 'Ik gaf er twintig uur les, onder meer strafrecht en politierecht. Ik gaf de jongeren het abc van de politie en kon daarvoor putten uit mijn eigen ervaring. Natuurlijk wilden zij eerst de strafste verhalen horen, maar ik heb hen ook met beide voetjes op de grond geplaatst.' Sofie besliste om dit werk niet voort te zetten, maar wil wel haar praktijkervaring verder overbrengen. 'Ik zoek een baan in de sociale sector. Ik wil iets kunnen bijdragen aan de samenleving.'

DE Strafflosigkeit satt

Sofie Deleu aus Dilbeek hat an ihrem 27. Geburtstag eine aussichtsreiche Laufbahn als Polizistin an den Nagel gehängt. Sie war die Strafflosigkeit satt und schrieb mit *Ik was 25 en flik* (Ich war 25 und Polizistin) ein ernüchterndes Buch darüber. Darin bringt sie die Frustrationen eines gesamten Polizeikorps zum Ausdruck. 'Ein Buch, das jeder lesen muss, bevor er in die Polizei eintritt', reagierte der Leiter der Polizeischule. Sofie nahm in der Nacht vom 3. Dezember 2007 in der Zentrale den Notruf über den Mord an der Polizeibeamtin

Kitty Van Nieuwenhuysen in Lot entgegen. 'Da habe ich mir zum ersten Mal gedacht: was mache ich hier überhaupt?' Das war ein Kippunkt, aber 'mehr noch als harte, gewalttätige Geschehnisse kriecht einem die Summe des ganzen Elends unter die Haut' sagt sie. Ihr zufolge arbeitet die Polizei ordnungsgemäß. 'Die Vorgehensweise der Polizei muss nicht strenger oder repressiver werden. Die Strafen, die verhängt werden, müssen ganz einfach ausgeführt werden. Junge Kriminelle spüren, dass sie nicht bestraft werden, und lachen uns aus.'

Verfransing en polarisering in faciliteitengemeenten

In de zes faciliteitengemeenten rond Brussel is in de periode 1976–2006 zowel de verfransing als de polarisering tussen de taalgroepen sterk toegenomen. In de overige dertien gemeenten van de Vlaamse Rand was dat niet of veel minder het geval.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Dat stelt Wout Frees in zijn scriptie voor het behalen van de masterstitel aan het Leuvense Centrum voor Politicologie. Hij analyseerde voor deze periode de evolutie van de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen in de Vlaamse Rand. Globaal genomen lijkt er weinig aan de hand. De Nederlandstalige lijsten haalden stevast rond de 75 procent van de stemmen en de aanhang van de Franstalige lijsten steeg van 15 tot 20 procent, een toename die ten koste ging van de tweetalige lijsten. De evolutie in de zes faciliteitengemeenten en de dertien andere gemeenten was evenwel totaal verschillend.

In de zes faciliteitengemeenten maakten de Franstalige lijsten een enorme progressie, van

circa 30 procent in 1976 tot bijna 60 procent in 2006. De Nederlandstalige en de tweetalige lijsten daarentegen zagen hun aanhang verminderen van 35 tot 20 procent. Bij de jongste verkiezingen in 2006 was er een nieuwe forse daling voor de Nederlandstalige lijsten (van 26,21 tot 21,97 procent) en voor de tweetalige lijsten (van 27,14 tot 18,70 procent) en een gevoelige stijging voor Franstalige lijsten van 46,65 tot 59,33 procent. 'Deze vaststelling doet vermoeden dat er wellicht twee processen in het spel zijn. Enerzijds neemt het aandeel Franstaligen in de bevolking gewoon toe, anderzijds is er sprake van een toenemende polarisatie tussen de twee taalgemeenschappen, waardoor de taalgemengde lijsten vooral Franstalige stemmen verliezen', aldus Frees.

Franstalige eenheidslijsten

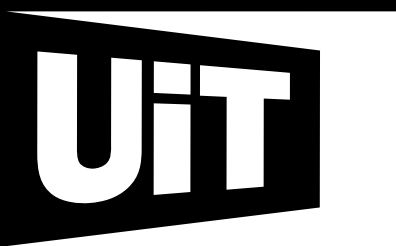
In Drogenbos en Wemmel kwamen in 2006 voor het eerst sinds lang sterke Franstalige lijsten op. Het UF haalde in Drogenbos 41,45 procent, het IC in Wemmel 25,17 procent. Dat ging telkens ten koste van de tweetalige lijsten. In de andere faciliteitengemeenten is de opmars van Franstalige lijsten al veel langer bezig. In Kraainem steeg het stemmenpercentage van de Franstalige eenheidslijst in de periode 1976–2006 van 57,62 tot 76,40 procent, in Linkebeek van 52,46 tot 83,87 procent, in Sint-Genesius-Rode van 41,1 tot 63,95 procent en in Wezembeek-Oppeem van 37,94 tot 75,97 procent. In 2006 verdween in Wezembeek-Oppeem de tweetalige lijst wat vooral voor het Franstalige LB-Union (van 57,81 tot 75,97 procent) goed uitviel. In Kraainem werd in 2006 de Nederlandstalige eenheidslijst omgevormd tot het tweetalige Open wat weinig effect had. In Linkebeek zette de Franstalige lijst zijn opmars (van 75,9 tot 83,8 procent) verder. In Sint-Genesius-Rode verloor de Nederlandstalige lijst Samen (van 38,95 tot 34,25 procent) aan de Franstalige en aan de nieuwe tweetalige lijst.

Kloof

Frees deelt de overige dertien gemeenten in drie groepen in. De eerste groep bestaat uit Asse, Machelen, Meise en Merchtem, waar er in de bestudeerde periode nooit, zelden of slechts af en toe een Franstalige of tweetalige lijst opgekomen is. Daarnaast zijn er gemeenten waar er regelmatig tot altijd Franstaligen lijsten opkomen, maar hun vooruitgang in de vermelde periode beperkt bleef tot maximaal 5 procent. Het gaat om Grimbergen, Hoeilaart, Overijse, Vilvoorde, Zaventem, Tervuren en Beersel. In de laatste drie gemeenten is er een licht stijgende tendens voor de Franstalige lijsten. In Beersel verhoogde hun aanhang in de vermelde periode met 2,7 procent tot 19,99 procent, in Tervuren met 2,5 procent tot 20,70 procent en in Zaventem met 5,5 procent tot 19,73 procent. Opvallende uitzondering is Sint-Pieters-Leeuw, waar de Franstalige eenheidslijst op drie decennia tijd met liefst 10 procent steeg tot 21,21 procent.

In het kader van zijn onderzoek nam Frees ook heel wat interviews af van plaatselijke politici. Hieruit concludeert hij dat in tal van Vlaamse randgemeenten het aandeel Franstaligen wellicht hoger ligt dan de verkiezingsresultaten laten uitschijnen. De kloof tussen deze *demografische* en *electorale* Franstaligheid zou volgens de onderzoeker te maken kunnen hebben met het gevoerde beleid. 'Het is aannemelijk dat het gevoerde beleid ten aanzien van de Franstalige minderheid een effect heeft op het stemgedrag van die minderheid. Een assertief Vlaams beleid kan er mogelijk toe leiden dat de Franstaligen zich gevisieerd voelen waardoor de electorale Franstaligheid toeneemt. Deze beleidskeuzes kunnen bepalend zijn voor het succes van de Franstalige eenheidslijsten', aldus Wouter Frees.

AGENDA
DECEMBER
2011

in de Rand

Je bent wat je eet

VOR
MING

Het Vlaams Nederlands huis de Buren, de Erasmushogeschool en de Vrije Universiteit

Brussel organiseren iedere maand in het Rits Café een wetenschappelijk debat. Eerder werd al gediscussieerd over het verschil in seksuele belangstelling tussen beide geslachten. Mannen zouden tuk zijn op porno, vrouwen op Disney. Andere discussiethema's waren duurzame energie, de opwarming van de aarde, de overbevolking en de gezondheidswaarde van het diëten. Deze maand wordt gefocust op het genetisch gemanipuleerd voedsel. **Sigrid Sterckx**, professor bio-ethiek aan de Brusselse en de Gentse universiteit, pleit voor enige voorzichtigheid. Wetenschappers kunnen niet voorspellen wat op lange termijn de gevolgen voor de mens zijn van het op grote schaal consumeren van ggo's (genetisch gemodificeerde organismen). Het omstreken aardappelveld in Wetteren bracht een protestbeweging op gang. 'Met de panelgesprekken in het wetenschapscafé, wedstrijden en gerichte manifestaties hopen we moeilijke onderwerpen voor een breed publiek toegankelijk te maken', zegt wetenschapscommunicator **Audrey Scharen**. ■ LD

DO • 15 DEC • 18.30

Wat eten we vandaag?

debat

Brussel, Rits Café, 02 212 19 30

Magie en volksgeloof

© Mario Cravo Neto

EX
PO

In de hedendaagse Braziliaanse kunst zijn nog steeds sporen van het Afrikaans volksgeloof dat door de negerslaven van de 16e tot de 19e eeuw werd geïmporteerd. Omdat de Portugezen indertijd de magische praktijken van de *macumba* en de inwijdingsceremonies van de *candomblé* verboden, gaven de onderdrukte kleurlingen hun godheden de namen van katholieke heiligen zodat een vorm van gemengde godsdienst of syncretisme ontstond. In De Elektriciteitscentrale toont Europalia werk van tien representatieve Afro-Braziliaanse kunstenaars die voortborduren op dit semi-religieus verleden. De modellen, die **Mario Cravo Neto** fotografeerde zijn geblinddoekt of verbergen hun ogen zodat ze gescheiden zijn van de zichtbare wereld. **Ayrson Heracito** filmde twaalf initiatieriten van personen die zich met een natuurgod vereenzelvigen door hun hoofd tussen kokosnoten, maïs,

popcorn, pindanoten, eieren of ander voedsel te leggen; voedsel dat aan de verschillende goden geofferd moest worden. **Martinho Patrício** vervaardigde ongewone constructivistische vormen in stof die geïnspireerd zijn op altaardoeken, bisschopsmijters en rozenkransen. **Rosana Paulino** benadrukt in haar zwartrode sculpturen dat negerslavinnen de voedsters van de blanke kolonistenkinderen waren. **Alexandre Vogler** rapporteert over de hetze die in Nova Iguaçu ontstond toen hij op de flank van de Vulkaanberg vlakbij het beroemde Kruis van Belvédère met witte kalk een reusachtige drietand had geschilderd, die door de bevolking als een duivels symbool werd geïnterpreteerd en daarom moest verdwijnen. ■ LD

TOT 15 JAN

Incorporations

Brussel, De Elektriciteitscentrale,
02 279 64 44

Tropische natuurrijdommen

EX
PO

Toen Pedro Alvares Cabral in 1500 op zijn koninklijke expeditie naar India onderweg geheel toevallig land ontdekte, nam hij het voor de Portugese kroon in bezit en doopte het Terra de Santa Cruz.

De naam verwees naar een tropische boomsoort waaruit kruisbeelden werden vervaardigd. Geleidelijk veranderde de naam in

Brazil, dat eveneens refereert naar dit brazil-hout. De vuurrode kleurstof die het oplevert wanneer het wordt gemalen en gedroogd, was in Europa zeer gegeerd in de textielsector en het schildersbedrijf. De Europalientoonstelling *Terra Brasilis* belicht via schilderijen, tapijten, aquarellen en kunstvoorwerpen ook de andere natuurlijke rijkdommen.

De zeevaarders brachten niet enkel grote ladingen hout, maar ook exotische gezelschapsdieren mee zoals papegaaien, apen en meerkatten. Inheemse vruchten als ananas en papaja kregen een prominente plaats op Europese stillevenen lang voor de eigenaars van de schilderijen er zelf van hadden geproefd. Antwerpenaren die op de schepen naar Brazilië als haakbuschutter waren aangeworven, stuurden ara's, gordeldieren en merkwaardige planten naar hun kennissen en verwanten. De Duitse soldaat Hans

Verknipte werkelijkheid

HU
MOR

Snelprater **Steven Goegebeur** speurt in kranten en tijdschriften naar dubbelzinnigheden. Hij bekijkt de wereld vanuit een eigen standpunt. Niemand is veilig voor zijn woordenvloed waarmee hij andersdenkenden de pas afsnijdt. In een regie van **Philippe Geubels**, die er een veel rustiger tempo op nahoudt, stelde hij een avondvullende show samen, waarin hij zich profileert als de geknipte man. Wie de werkelijkheid in stukken snijdt, creëert een veelzijdige wereld waar punten en komma's worden vervangen door betekenisvolle uitroepstekens. Steven Goegebeur kan in principe voor alles en nog wat worden ingehuurd.

Van opleiding is hij wetenschapper, maar hij staat veel liever op de planken. Door ongezouten zijn mening te verkondigen, neemt hij voortdurend risico's. Hoe ver kan hij gaan vooraleer hij door een verontrust gehoor wordt weggeblazen? In het bruine kroegencircuit drijft hij ondertussen het drankgebruik de hoogte in. Verkopers zijn jaloers op zijn overtuigingstalent, maar laat hij zich wel voor hun kar spannen? ■ LD

ZA · 3 DEC · 20.00
De geknipte man

Steven Goegebeur
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

© Jean Julien Deltill, 1830

Staden was halverwege de 16e eeuw door de indianen gevangen genomen en klaarge-maakt voor ritueel kannibalisme. Hij werd echter bevrijd zodat hij zijn belevenissen kon weergeven in een geïllustreerd boek, waarvan Plantijn meteen een Nederlandstalige versie uitbracht. De uitgave inspireerde dan weer de Luikse tekenaar **Theodore de Bry**, die zelf nooit in Brazilië was geweest. Hij toont indianen, die getooid zijn met kleurrijke

veren terwijl ze heftig dansen. Op zijn natuurgezichten herkennen we jaguars, een luipaard, schildpadden, toekans en papegaaien. Uitermate realistisch ogen de tekeningen en waterverfschilderijen van de Nederlanders **Frans Post** en **Albert Eeckhout**. Naast de dieren en planten probeerden ze ook verschillende menstypes in hun natuurlijke omgeving uit te beelden. De collectie reisde door heel Europa en vond haar bekroning in een reeks tapijten.

De Braziliaanse economie heeft veel te danken aan de intercontinentale uitwisseling. Vanaf de 16e eeuw plant en verwerkt Brazilië suikerriet, zoals blijkt uit de vele documentaire tekeningen van suikermolens. De ruwe Braziliaanse suiker werd in Antwerpen opnieuw gekookt, geroerd en uitgezuiverd om ten slotte in aarden potten te worden bewaard. Twee zilveren suikerstrooiers uit het Louvre zijn opgevat als twee complementaire beeldjes van zwarte slaven die een bos suikerriet op hun rug torsen. Naast de talloze soorten Braziliaanse koffie en de vele soorten cacaobonen krijgen ook de medicinale planten, die in de Europese farmacie en cosmetica werden verwerkt, de nodige aandacht. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 12 FEB

Terra Brasilis

Brussel, ING Cultuurcentrum, 02 547 22 92

Zingen over zonde

MU ZIEK

Wie durft er te lachen met de romantische ontboezemingen van Guido Belcanto? Een man als hij ontmoet je toch niet elke dag! Zijn smaakvolle levensliederen als sentimentele kitsch afdoen, zou beschamend zijn. Door zijn openhartige getuigenissen stelt de Kempense volkszanger zich bijzonder kwetsbaar op, terwijl hij met iedereen vreugde en verdriet wil delen. Zijn weelderige haardos schept vertrouwen. Enerzijds hoopt hij de sterke man te zijn, op wiens schouder vrouwen graag hun hoofd te rusten leggen. Anderzijds koketteert hij maar al te graag met zijn vrouwelijke trekjes. Hoewel hij meeleeft met soortgenoten, die hun partner zijn kwijtgespeeld, stuurt hij hen niet naar overbezorgde psychiaters of verpleegsters, maar port hij hen aan tot een actief, avontuurlijk leven. Om de zaal op temperatuur te brengen, zingt hij in zijn nieuwe theatershow over

de zonde die hij nooit beging. Hij gunt ons een virtuele blik in het hiernamaals. Zijn laatste woorden liegen er niet om: 'Na de dood keren we weer.' ■ LD

VR · 9 DEC · 20.30

Een man als ik ontmoet je niet elke dag

Guido Belcanto

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

De reus en de mensbaksels

'Het was geen mens. Dat kon niet. Het was wel vier keer zo lang als de langste mens. Het was zo lang, dat zijn hoofd nog boven de bovenste ramen van de huizen uitstak. Sofie sperde haar mond open om te gillen, maar er kwam geen geluid uit. Haar keel was, net als haar hele lijf, verlamd van schrik.' En geef Sofie eens ongelijk, want het wezen dat haar 's nachts van haar bed tilt en ontvoert, is een reus met verschrikkelijk grote oren. Toch heeft ze geluk, want het gaat om de Grote Vriendelijke Reus of GVR. In tegenstelling tot zijn collega's Bottenkraker, Vleeslapeter en Bloedbottelaar peuzelt hij geen mensbaksels op. Samen met Sofie zal hij er voor zorgen dat alle kinderen van de wereld weer veilig in hun bed kunnen liggen dromen.

Het beroemde verhaal van **Roald Dahl** is gesneden koek voor theatergezelschap **Uitgezonderd**. Dat heeft een patent op eenvoudige maar kwalitatieve en laagdrempelige theatervoorstellingen voor de hele familie. In *De GVR* toveren regisseur **Fabio Van Hoorebeke** en grafisch vormgever **Jorim Rademaker** sfeervolle en kleurrijke decors tevoorschijn en nemen drie acteurs alle rollen voor hun rekening. Acteur **Jeroen Maes** ziet er inderdaad redelijk reusachtig uit. Het gekke taaltje van de GVR maakt er ook vanzelf een voorstelling van die het taalgevoel van de toeschouwer tjes aanscherpt. Nog een van de dada's van Uitgezonderd. ■ MB

VR · 17 DEC · 20.00

De GVR (6-12j)

Theater Uitgezonderd

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Tuiniers

Gewetenswroeging mondt uit in affecti

THEA TER

In *IJzergordijn* van de Gentse toneelgroep Nunc vormen een mannelijke en een vrouwelijke cipier aanvankelijk een verliefd stel. Als ze 's avonds de gevangenispoort achter zich dichtslaan, genieten ze van hun vrijheid en vieren ze hun samenzijn. Toch willen ze zich ook in hun eigen wereld terugtrekken, al was het maar om zich te herbronnen of hun relatie te evalueren. **Katelijne Verbeke** neemt de vrouwenrol voor haar rekening. In haar zelfgemaakte sauna observeert ze haar lichaam. Terwijl het warm water haar omspoelt, voelt ze zich een eiland in de zee. Verwonderd kijkt ze naar haar tenen, die gekromd zijn van het vele stappen. Nog meer aandacht schenkt ze aan haar heupen, die breed genoeg zijn om kinderen te baren.

Dries Van Hegen is haar tegenspeler. Zijn personage wil iets opbiechten, maar hij wil haar niet kwetsen. Door te zwijgen wordt de afstand tussen hen beiden alleen maar groter. Hij durft zelfs haar knuffelpogingen niet meer te beantwoorden. Misschien moet hij haar zoals de man in het legendarische theaterstuk *Le cocu magnifique* van Crommelynck wel aanzetten tot overspel? Regisseur **Benjamin Van Tourhout** schuwt geen morele risico's. ■ LD

DO • 15 DEC • 20.30

IJzergordijn

TG Nunc
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

voor mensen

MU
ZIEK

‘Wij zijn tuiniers van de vrede’, kondigde Jean-François Bernardini onlangs aan in de aanloop van een concert. Daarmee verwees hij naar de Franse schrijver Antoine de Saint-Exupéry, die in *Terre des hommes* verklaarde dat er tuiniers bestaan voor rozen, maar niet voor mensen.

Met zijn broer Alain vertolkt Jean-François onder de vlag van **I Muvrini** gevoelige, diepmenselijke chansons in het Corsicaans, dat in de Middeleeuwen verwant was met het Toscaans. *Muvrini* betekent *kleine steenschappen*. Het duo is afkomstig uit Tagliu-Isulaciu, een bergdorp in de Castagniccia, Oost Corsica. De zangkunst hebben ze van hun vader geërfd. Met hem hebben ze trouwens hun eerste platen opgenomen.

Al meer dan dertig jaar zijn ze de ambassadeurs van de Corsicaanse muziek. Aanvankelijk bestond het repertoire gro-

tendeels uit traditionele liederen, maar dat evolueerde naar een mix van folk en eigen materiaal. Doordat in de jaren 50 Frankrijk een wet uitgevaardigde die het Corsicaans op school verbood, hadden de broers het in de beginperiode erg moeilijk. Zij werden afgeschilderd als anti-Franse nationalist. In sommige dorpen werden hun concerten verboden omdat de plaatselijke autoriteiten vreesden dat ze de orde zouden verstoren. Ondertussen werd I Muvrini zo populair dat ze haast elke avond op een podium staan. Ook Vorst Nationaal lieten ze al enkele keren vollopen.

Op elk concert wakkeren ze met meezingers en kreten het saamhorigheidsgevoel aan. Vorig jaar brachten ze een cd uit die de levenslust, de *Gioia*, propageert. Hun huidige Europese tournee hangen ze aan dit album op. **Jean-François Bernardini** licht de teksten toe. Verheven thema's als solidariteit, liefde en mededogen keren steeds

terug. I Muvrini wenst alle kinderen warmhartige ouders toe zodat ze later de ontvangen genegenheid aan de volgende generaties kunnen doorgeven. De doedelzak, de accordeon en de trommel gaan een verbond aan met de klassieke instrumenten. Maar er is ook de *cetera*, een zestiensnarige lier, die met een plectrum tot trillen wordt gebracht. Toch is het vooral de *paghiella*, een driestemmige a capella zang, die voor de climax zorgt. Ook een liturgisch Agnus Dei, dat stevast de speellijst siert, laat niemand onberoerd. Het concert wordt afgerond met een uitbundige samenzang, waarvan de laatste noten telkens weer worden ingesteld. ■ LUDO DOSOGNE

I Muvrini

ZA · 10 DEC · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 16 DEC · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Duel der Lage Landen

MU
ZIEK

Zijn Rick de Leeuw en Jan Hautekiet verbaal aan elkaar gewaagd? Of overdonderen ze elkaar? Sinds ze met een praatshow het land afschuimen, testen ze elkaars incasseringsvermogen. Zijn ze nog even tolerant als vroeger? Luisteren ze nog naar wat de ander te vertellen heeft? In feite deelt de vroegere frontman van Tröckener Kecks alleen maar speldenprikken uit. Ook Hautekiet verkiest een plagerig gedicht boven een brute mep. Met zijn piano-interventies raakt hij de gevoelige snaar. Het gebekvecht evolueert in vele gevallen tot een duel van de Lage Landen. De Leeuw praat vrijpostiger dan de Vlaamse ex-radiomaker, die echter ook geen

blad voor de mond neemt. Lang geleden was Studio Brussel zijn oefenterrein. Iedere woensdagmiddag veranderde de muziekzender in een praatstation, waar iedere driftkikker per telefoon zijn gal kon uitspuwen tot hij door Hautekiet op zijn plaats werd gezet. Rick de Leeuw heeft enkel hooggestemde bedoelingen die hij net als zijn gesprekspartner met een luisterend publiek wil delen. ■ LD

VR · 9 DEC · 20.30

De Leeuw zingt

Rick de Leeuw

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

eve kilte

PODIUM

THEATER

Helden

Jaak Van Assche, Tuur De Weert,
Arnold Willems

DO • 1 DEC • 20.30

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR • 2 DEC • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 15 DEC • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

2, 3 EN 4 DEC • 20.00 EN 15.00

Tryskyl

Pokus Pats

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZA • 3 DEC • 20.30

De Pijnders

Cie Cecilia en theater Antigone

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO • 22 DEC • 20.30

Anders nog iets?

Fast Foward

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 15 DEC • 20.30

Ijzergordijn

TG Nunc

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 16 DEC • 20.00

Eindelijk! Hamlet

Warre Borgmans

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

WO • 21 DEC • 20.30

BDE

Walpurgis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Het leven is niet min

THEATER

Wie tijdens de Goede Week in het Spaanse Sevilla een processie bijwoont, kent ze wel, de stoere mannen die in groep de zware heiligenbeelden, ingeduffelde madonna's en gigantische crucifixen dragen.

Zij hebben zich verenigd in broedersschappen die enkele keren per jaar samenkomen. Ook de potige kerels, die **Arne Sierens** voor het voetlicht brengt, moeten zich voorbereiden op een zware taak. Zij vormen de Gilde van Pijnders van de Zwarte Christus van het Keiveldbos. Het parcours dat ze moeten afleggen, is zo bochtig en steil dat ze er zich grondig op voorbereiden. Het belooft een woelige vergadering te worden. De dragers beperken zich niet tot het bespreken van enkele praktische problemen, zij willen ook hun hart bij elkaar luchten. Allen zijn ze getekend door het leven. Geen van hen is tevreden over zijn beroep of relatie.

Compagnie Cecilia, Theater Antigone en KC De Werf uit Brugge leverden zes *outsiders*. Dat zijn er twee te weinig, want voor de goede gang van zaken moet een draagberrie door acht kloekiemen worden opgetild. **Dominique Van Malder** moet als voorzitter van de pijndersgilde op een diplomatische manier onderlinge vetes neutrali-

seren. **Johan Heldenbergh** belichaamt een zwerfende zondagsdichter, die zijn existentieel verdriet met rode wijn tracht weg te spoelen. **Titus De Voogdt** speelt een hyperkinetische hartlijder, die al vele watertjes heeft doorzwommen. **Tom Vermeir** incarneert een hoteluitbater, die treurt over zijn honkvast bestaan. Telkens zich nieuwe perspectieven aandienden, liet hij de gelegenheid voorbijgaan. **Joris Hessels** klaagt de huidige ontmenselijking van de boerenstiel aan. De modernisering leidde alleen maar tot meer kopzorgen. Arne Sierens documenteerde zich zeer uitgebreid; hij legde zijn oor te luisteren bij bevriende landbouwers.

Het wankele speelveld, dat symbool staat voor het moeilijke processieparcours en de onstabiele levenswandel van de personages werd ontworpen door **Guido Vrolix**. Jazzgitarist **Jean-Yves Evrard**, slagwerker **Eric Thielemans** en contrabassist **Sébastien Boisseau** brengen met hun muziek diepgang in het stuk. Voor krachtdadige schouderklopjes en deugddoende knuffels moeten de pijnders wachten tot de finale.

LUDO DOSOGNE

De Pijnders

ZA • 3 DEC • 20.30

Cie Cecilia en theater Antigone

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Sint (3/12)

KIDS

ZA · 3 DEC · 14.00

Sint (+3j)

Theatergroep Hilaria

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZA · 3 DEC · 14.00

Sinterklaasfeest

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

ZO · 4 DEC · 14.00

Sinterklaasfeest (3-12j)

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

ZO · 4 DEC · 15.00

Ook de Sint steekt zijn vinger in de lucht (+3j)

Jan Desmet

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

ZO · 11 DEC · 10.00

Rapunzel

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO · 11 DEC · 10.30

Laban maakt er een potje van (+3j)

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 11 DEC · 15.00

Keik (+3j)

4HOOG

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 14 DEC · 15.00

Willie en het wilde konijn / Sneeuwman (+3j)

familiefilm

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 17 DEC · 20.00

De GVR (6-12j)

Theater Uitgezonderd

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 21 DEC · 14.00

Clown Rocky

Linkebeek, CC de Moelie,

02 380 77 51

VR · 23 DEC · 19.30

Kleine Sofie (+7j)

Laika / Theater Froefroe / HetPaleis

Dilbeek,

CC Westrand,

02 466 20 30

HUMOR

Sorry, ik ben Jeroen Leenders

Jeroen Leenders

DO · 1 DEC · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

VR · 23 DEC · 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

ZA · 3 DEC · 20.00

De geknipte man

Steven Goegebeur

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

Interesting times

Alex Agnew

8 EN 9 DEC · 20.30

Kraainem, GC de Lijsterbes,

02 721 28 06

DO · 15 DEC · 20.00

Linkebeek, CC de Moelie, 02 380 77 51

VR · 9 DEC · 20.00

Mahieustueus & Van Peel overleeft 2011

Steven Mahieu & Michaël Van Peel

Wemmel,

GC de Zandloper, 02 460 73 24

VR · 12 DEC · 20.30

Meisje van plezier

Lies Lefever

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

ZA · 16 DEC · 20.30

Cola

Leon Van der Zanden

Grimbergen,

CC Strombeek,

02 263 03 43

DANS

VR · 2 DEC · 20.15

To the ones I love

Compagnie Thor

Alseberg,

CC de Meent,

02 359 16 00

DO · 8 DEC · 20.30

Pairforming

Vincent Dunoyer

Grimbergen,

CC Strombeek,

02 263 03 43

ZA · 17 DEC · 20.15

Quasar Dance Company

Alseberg,

CC de Meent,

02 359 16 00

SENIOREN

MA · 5 DEC · 14.30

Canzonissima

Croonenberghs, Dex en Muës

Zellik, CC Asse,

02 466 78 21

6 TOT 8 DEC · 14.00

De Sint loopt op wolkjes

Dilbeek,

CC Westrand,

02 466 20 30

DI · 13 DEC · 14.30

Blij dat ik u zie

Jacques Raymond & Ingriani

Vilvoorde,

CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

MU ZIEK

VR · 2 DEC · 21.00

Roll in babe

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 3 DEC · 20.00

Boris Gaquere & Renato Martins

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

ZA · 3 DEC · 20.30

Arco Iris

Cintia Rodriguez & band

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 3 DEC · 20.30

Muchomenos

Slagerij van Kampen

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 7 DEC · 20.30

Zule Max

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO · 8 DEC · 14.00

Kwetsbaar

Liliane Saint-Pierre

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO · 8 DEC · 20.00

Volksliedes

Axl Peleman

Wemmel, GC de Zandloper,

02 460 73 24

DO · 8 DEC · 20.30

Under the cold street lights

Arid

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Pairforming (8/12)

Cola (16/12)

Arbeid Adelt (17/12)

VR · 9 DEC · 20.00

Kiki Dee & Carmelo Luggeri

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 9 DEC · 20.30

Een man als ik ontmoet je niet elke dag

Guido Belcanto

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR · 9 DEC · 20.30

De Leeuw zingt

Rick de Leeuw

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR · 9 DEC · 20.30

Naakt doe ik de afwas

Jelle Cleymans

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 9 DEC · 20.30

Udo met live-band

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 10 DEC · 20.30

From Waterloo to Sanomi

Viva Niñas

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 10 DEC · 20.30

Mijn huis

Eva De Roovere

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

I Muvrini

ZA · 10 DEC · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 16 DEC · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Little echoes

K's Choice

WO · 14 DEC · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 20 DEC · 20.15

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 14 DEC · 20.30

The Antler King

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 15 DEC · 14.00

Music, maestro please!

Willy Claes Quartet, Jacques Raymond
& Ingriani

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 15 DEC · 20.30

I am

Barbara Dex

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 16 DEC · 20.00

Alles gaat over

Willem Vermandere

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

VR · 16 DEC · 20.30

Platero en ik

Hubert Damen

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

16 EN 18 DEC · 20.30

35 jaar

Zakdoek

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 17 DEC · 20.00

Arbeid Adelt!

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 17 DEC · 20.30

Roulez roulez!

Jan Van Looveren, Jonas Van Geel &
Vlad's Big Bite

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 17 DEC · 20.30

Duveltjeskermis

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Africappella

South Africa goes Christmas

WO · 21 DEC · 20.30

Grimbergen, kerk van Beigem,
02 263 03 43

VR · 23 DEC · 20.30

Zellik, Sint-Bavokerk, 02 466 78 21

KLASSIEK

VR · 2 DEC · 20.30

100 jaar Mahler

Laura Nykänen en Christel Kessels

Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

ZO · 4 DEC · 11.00

Aperitiefconcert

Duo Landini

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA · 10 DEC · 20.30

Musica Fura - Michael Praetorius

Tervuren, Sint-Jan-Evangelistkerk,
02 769 20 92

VR · 16 DEC · 20.00

Kerstconcert

Arabesk

Ossel, Sint-Jan-Baptistkerk,
02 460 73 24

ZA · 17 DEC · 20.00

Sebestyen strings

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 18 DEC · 15.00

Crucke, Meersman en Van Gijsegem

met 11-koppig orkest

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

JAZZ

DO · 22 DEC · 20.15

Ben Sluijs, Erik Vermeulen en labtrio

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

FILM

VR · 4 DEC · 20.00

Mine Vaganti

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Habemus papam

MA · 5 DEC · 14.00

Alseberg, CC de Meent,

02 359 16 00

DO · 15 DEC · 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

MA · 5 DEC · 20.30

Midnight in Paris

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 6 DEC · 14.00 EN 20.00

Noordzee Texas

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DI · 6 DEC · 20.30

Viva Riva!

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 7 DEC · 20.30

One day

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA · 12 DEC · 20.30

A separation

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 13 DEC · 20.30

We need to talk about Kevin

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Viva Niñas (10/12)

Viva Riva! (6/12)

We need to talk about Kevin (13/12)

La piel que habito

WO · 14 DEC · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 18 DEC · 20.00

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 19 DEC · 20.30

On stranger Tides

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA · 19 DEC · 20.30

Life above all

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

DI · 20 DEC · 20.30

Lena

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 21 DEC · 15.00

Harry Potter and the deathly hallows 2

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 21 DEC · 20.30

Rise of the Planet of the Apes

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

EX
PO

TOT 7 DEC

Pierced

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

TOT 15 DEC

Twin Room

Gert Verhoeven / Richard Venlet

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

TOT 18 DEC

Paul Van Hoeydonck

Drogenbos, FelixArt Museum,

www.felixart.org

TOT 31 DEC

Vlaamse miniaturen

Brussel, Koninklijke Bibliotheek,

www.kbr.be

TOT 15 JAN

Brazil. Brasil

Brussel, Bozar,

www.bozar.be

TOT 15 JAN

Incorporations

Brussel, De Electriciteitscentrale,

02 279 64 44

TOT 31 JAN

Sam Gilbert

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

TOT 12 FEB

Terra Brasilis

Brussel, ING Cultuurcentrum,

02 547 22 92

TOT 3 JUN

Aan tafel

Brussel, Tour & Taxis,

02 549 60 49

VOR
MING

DI · 6 DEC · 14.00

Jezus, wat u altijd had willen weten

Geert Van Oyen (hoogleraar UCL)

Sint-Ulriks-Kapelle,

kasteel La Motte, 02 466 20 30

WO · 7 DEC · 20.00

Thailand

Guido Boeken

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

De eilanden van de ridders van Sint-Jan

WO · 7 DEC · 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

MA · 12 DEC · 15.00

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO · 8 DEC · 20.00

These paths are made by walking

debat onbegeleide minderjarige
asielzoekers

Brussel, Museum BELvue, 02 212 19 30

VR · 9 DEC · 19.30

Edward Said: leven, werken en oriëntalisme

Brussel, Beursschouwburg,

02 212 19 30

DO · 15 DEC · 18.30

Wat eten we vandaag?

debat

Brussel, Rits Café,

02 212 19 30

DI · 20 DEC · 14.00

Actuele Vlaamse film

Wouter Hessels (docent RITS)

Sint-Ulriks-Kapelle, kasteel La Motte,

02 466 20 30

OP
STAP

DO · 1 DEC · 14.00

Het klooster van Groenedaal en het bos

Hoeilaart, Bosmuseum, 02 658 24 94

ZO · 4 DEC · 10.30

Houtskool en ertsgewinning in het Zoniënwoud

Hoeilaart, Bosmuseum, 02 658 24 94

DO · 8 DEC · 14.00

Eizer in het najaar

Overijse, Duisburgsesteenweg,

0477 32 83 61

ZO · 11 DEC · 14.00

Het bos lezen

Hoeilaart, Bosmuseum, 02 658 24 94

VA
RIA

ZA · 10 DEC · 16.00

Kersthappening

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

7 TOT 18 DEC

Kleine verhalen, straffe verhalen

Intieme beelden uit de Rand

foto's van David Legrève, in

opdracht van RandKrant

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Uit in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Expo David Legrève (7 tot 18/12)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Cinematek-directeur Wouter Hessels
looft jonge cineasten

‘De Vlaamse film is cinema geworden’

‘Neem Rundskop. Regisseur Michaël Roskam gebruikt daarin prachtige cinematografische technieken om zijn verhaal te vertellen. De Vlaamse film is vandaag meer dan een boek op doek zetten. Het is cinema geworden.’

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Wouter Hessels heeft niets tegen de Vlaamse boerenfilm. Die kent zijn plaats in onze geschiedenis vindt hij. ‘De jaren 70 is de tijd van de eerste staatshervorming. Het is logisch dat toen veel *heimatfilms* werden gemaakt die de culturele identiteit van onze streek uitdrukken. Daar is niets mis mee. Alleen zien we in die periode vooral literaire adaptaties van klassieke romans van Stijn Streuvels of Hendrik Conscience met weinig oog voor het visuele aspect. Vandaag is een prent als *Rundskop* een hommage aan diezelfde plattelandsfilms, maar waarin ook volop met fotografie wordt gespeeld. Hoe de

eenzame strijd van hoofdrolspeler Matthias Schoenaerts in beeld wordt gebracht of de duisterheid van de plattelandsbeelden, neergezet in scoopformaat; het zijn allemaal technieken om de kijker emotioneel te betrekken. Vanaf dan spreken we echt over cinema.’

Rundskop is in die ontvoogding niet alleen, de Vlaamse cinema is volwassen geworden, meent Wouter Hessels. ‘Felix Van Groeningen werkt in *De helaasheid der dingen* met een destabiliserende camera die het rumoer in het gezin overbrengt. Zijn zwart-wit beelden leveren een soort *fotoalbum* binnen de film op en hebben een nostalgisch effect.’ Hessels houdt nog het meest van regis-

seurs die eigenzinnig blijven, maar toch een groot publiek raken. ‘*Aanrijding in Moscou* is een sociale film in de stijl van de gebroeders Dardenne, maar Christophe Van Rompaey legt er veel gevoel voor humor in. Zo’n film is een toegangspoort: hij doet een groot publiek proeven van het alternatieve werk. Misschien krijgen de kijkers op die manier de smaak te pakken voor de klassiekers van de cinema?’

Breed publiek

Die grootse cinema bekendmaken bij een breed publiek is wat Wouter Hessels ambieert. Op 20 december geeft hij in Sint-Ulriks-Kapelle een workshop over de actuele Vlaamse film. Hij zal de historische context van de Vlaamse cinema toelichten en de variatie aan films illustreren aan de hand van beeldfragmenten.

Het bekend maken van cinematografische juweeltjes legt Wouter Hessels echter vooral in zijn dagelijkse leiding van Cinematek aan de Ravensteinstraat in Brussel. Dat is de verzamelaar voor het Koninklijk Belgisch Filmarchief en het vroegere Filmmuseum, waar dagelijks vijf voorstellingen uit dat ruime archief vertoond worden, voor amper 3 euro per film. ‘We beschikken over een van de rijkste collecties ter wereld. We willen dat die ruim bekend en bemind wordt’, zegt de nieuwe directeur. ‘Hier vind je niet alleen fictie, maar ook documentaires. We hebben filmpjes over Congo uit de jaren dertig of een reeks over de geschiedenis van de Belgische spoorwegen. We digitaliseren zoveel mogelijk materiaal en bouwen een dvd-collectie uit. Via video on demand, onze website en een zoekmachine kun je de schatten van de filmgeschiedenis bekijken.’

Cultuurschets

Wouter Hessels studeerde Franse taal- en letterkunde, filosofie en audiovisuele kunsten. Hij is als voormalig hoofdredacteur (1993-1997) van *De Scène*, een maandblad voor podiumkunsten in Vlaanderen, gepokt en gemazeld in de theaterwereld en doceert sinds 1995 filmgeschiedenis, en media en maatschappij aan filmschool RITS van de Erasmushogeschool Brussel en het Atelier Film en Video van de Antwerpse Academie voor Schone Kunsten. Wat is voor zo’n cultuurminnaar een goede film? ‘Een film die de wereld waarin wij leven representeert. Een hedendaags voorbeeld is de Italiaanse film *Io sono l'amore* van Luca Guadagnino. Die koppelt pure cinematografische schoonheid aan een gedurfde aanpak en verwijst meteen naar de barokke esthetiek van Visconti. Via diens *Dood in Venetië* kom je bij de gelijknamige roman van Thomas Mann en de klassieke muziek van Mahler. Zo’n films maken bruggen tussen rijke tradities. Ze koppelen historiek aan moderniteit. Dat is de allergrootste cinema.’

DI • 20 DEC • 14.00

Actuele Vlaamse film

Wouter Hessels (docent RITS)

Sint-Ulriks-Kapelle, kasteel La Motte, 02 466 20 30

De laatste vrijwilliger in onze reeks vinden we in Machelen. Monique Seynaeve doet vrijwilligerswerk bij de Minder Mobielen Centrale (MMC) van haar gemeente. Eén tot twee keer per week geeft ze een mede-inwoner, die minder goed te been is, een lift.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

‘Andere mensen helpen waar je kunt’

Niet zo lang na mijn pensioen ben ik bij de Minder Mobielen Centrale begonnen. Dat moet een jaar of zes geleden zijn’, vertelt Monique Seynaeve. Haar eerste klanten waren twee dames die elke vrijdag boodschappen wilden doen in de supermarkt. ‘Ook nu nog ga ik geregeld met mensen boodschappen doen. Maar ik rijd ook vaak met iemand naar een ziekenhuis.’ Ze doet het voor haar plezier. Monique Seynaeve: ‘Mensen vervoeren voor de MMC is aangenaam. Ik ben sociaal ingesteld, dus de contacten zijn altijd welkom. We babbelen veel onderweg. Er zijn dan ook geregeld mensen die me vragen of ze de volgende keer weer op mij als chauffeur kunnen rekenen.’ Met een bepaalde dame gaat ze wekelijks op stap. Een koffie of een ijsje hoort daar vanzelfsprekend ook bij. ‘Heel leuk’, vindt Monique. ‘En als ik dan toch in een supermarkt ben, doe ik ineens ook mijn boodschappen. Gemakkelijk, toch?’

Met de glimlach

We rijden een keer met Monique mee wanneer een slechtiende man in twee verschillende ziekenhuizen onderzoeken moet laten doen. Monique Seynaeve heeft de weg vooraf uitgestippeld. ‘We rijden op dit uur niet over de ring, want dan zitten we gegarandeerd vast in het verkeer. Tijdens de spits rijd ik liever binnendoor. Ik ken Brussel op mijn duimpje, dus dat is geen probleem.’ In de auto begint de man aan zijn levensverhaal. Zijn medische toestand is geen lachertje, maar hij verliest er zijn humeur niet bij. Ook wan-

neer we in de ziekenhuizen niet onmiddellijk de juiste afdelingen en dokters vinden, blijft hij glimlachen. Hij bedankt zijn chauffeur na afloop hartelijk voor de tijd en de moeite.

Chauffeurs welkom

De meeste Vlaamse gemeenten hebben een Minder Mobielen Centrale. De centrales zijn er gekomen om personen met verplaatsingsproblemen en een beperkt inkomen toch de nodige transportmogelijkheden te bieden. De chauffeurs werken allemaal vrijwillig en krijgen een kilometervergoeding voor de verplaatsing. ‘In Machelen hebben we niet zoveel chauffeurs’, licht Monique Seynaeve toe. ‘Er mogen er altijd enkele bijkomen.’ Een vrijwilliger bij de MMC heeft uiteraard een wagen en een geldig rijbewijs nodig. ‘Voor sommige kandidaten volstaat de kilometervergoeding niet. Ze noemen de kosten aan je auto en de dure benzine als excuses om het niet te doen, maar ik vind dat vrijwilligerswerk daar niet om draait. Trouwens, verzekeringen en belastingen betaal je ook als je je auto in de garage laat staan.’

Graag bezig

We rijden in een aangenaam najaarszonnetje langs het kanaal. Monique legt uit hoe het komt dat ze perfect tweetalig is. ‘Mijn moeder was afkomstig uit Gent en sprak beide landstalen vlot. Mijn vader was van Brussel en heeft het zich altijd beklaagd dat hij geen Nederlands kon. Daarom stond hij erop dat zijn dochters beide talen zouden beheersen. Die talenkennis heeft me altijd geholpen,

vooral op mijn werk. En ook nu is het handig: of de klanten Frans of Nederlands spreken, ik kan onderweg altijd een babbeltje met ze slaan.’ Behalve voor de MMC zet Monique zich ook in voor het lokale milieuactiecomité en om de twee weken houdt ze de cafetaria van het rusthuis open. ‘Ik ben graag bezig en ik vind dat je andere mensen moet helpen waar je kunt. Wie weet heb ik later ook hulp van vrijwilligers nodig en dan zal ik blij zijn als ik zulke mensen vind.’

Meer weten?

<http://mindermobielencentrale.be>

FR

‘Aider d'autres personnes selon ses possibilités’

Monique Seynaeve travaille comme volontaire pour Minder Mobielen Centrale (MMC) dans sa commune de Machelen. Une à deux fois par semaine, elle emmène en voiture un cohabitant qui a des difficultés pour se déplacer. ‘Je transporte des personnes qui doivent faire leurs courses ou se rendre à l'hôpital, par exemple.’ Elle le fait par plaisir et pour entretenir des contacts sociaux. En dehors de la MMC, Monique s'occupe aussi du comité local de protection de l'environnement et elle tient la cafétéria de la maison de repos toutes les deux semaines. ‘J'aime être occupée et j'estime qu'il faut aider les autres personnes en fonction de ses possibilités. Il se peut que plus tard j'aurai aussi besoin de l'aide de bénévoles et alors je serai contente de rencontrer de telles personnes.’

Winter in de Plantentuin

De Nationale Plantentuin van Meise heeft zijn hoogseizoen intussen achter de rug. Traditioneel is de winter een wat minder drukke periode voor onze nationale trots. Dat is eigenlijk onterecht, want je staat ook nu versteld van de enorme diversiteit aan bomen en planten die je hier vindt, en van het schitterende decor. Bovendien kun je er inspiratie opdoen om het gebied in de zomer nog eens te gaan bekijken.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

De hoofdingang bevindt zich aan de Nieuwelaan, waar je parkeergelegenheid voor fiets en auto hebt, waar de Lijnbus je afzet, en waar je een overzichtsfolder kunt krijgen met wat je zoal kunt verwachten. Je stippelt zelf je wandelparkoers uit zodat je het 92 hectare grote domein en zijn achttienduizend plantensoorten volledig kunt bekijken. Daarmee ben je meer dan een halve dag zoet, want je weet niet waar eerst naartoe. Het is nu bijvoor-

beeld een ideaal moment om de groeiknoppen van alle boomsoorten eens van naderbij te bekijken, om maar iets te noemen. Daar bestaan heuse boeken over die je voor de gelegenheid kunt meebrengen om ze te toetsen aan de praktijk.

Klimaatkassen

Als je vanaf de hoofdingang het kasseipad afwandelt, kom je automatisch bij het imposante Kasteel van Boechout waar Charlotte,

de zus van koning Leopold II en keizerin van Mexico, tot 1927 verbleef. In 1938 kocht de Belgische staat dit volledige domein op om de Plantentuin uit Brussel (de nu nog bestaande en knap ingerichte Jardin Botanique aan de Sobieskilaan in Laken) te verhuizen wegens plaatsgebrek. In het kasteel vinden regelmatig tentoonstellingen plaats die je via de website www.plantentuinmeise.be worden aangekondigd. Vlakbij vind je de gezellige *Tuinwinkel* waar je altijd iets naar je gading vindt: boeken, planten, zaden, nestkastjes en zelfs juwelen of een heerlijk warme Plantentuinkoffie.

En van hieruit heb je de keuze van de plekken die je wilt bezoeken. Uiteraard doe je er nu goed aan het *Plantenpaleis* te bezoeken omdat er altijd een lekkere temperatuur heerst en omdat je er de elf klimaatkassen kunt bewonderen. De ingenieus gebouwde kassenreeks toont je werkelijk een keur van leefgemeenschappen die je op aarde vindt. De voorbije zomer fladderden er zelfs exotische vlinders rond in de *Victoriakas*; schitterende exotische juweeltjes die je bovendien

kon fotograferen. Er volgt nu een evaluatie om na te gaan of het experiment volgend jaar zal worden herhaald. Door het sluiten van de vlindertuin in Knokke is de kennis daarvan verplaatst naar de Plantentuin in Meise. Benieuwd of het project wordt verder gezet.

Wereld aan je voeten

De bijenactiviteiten liggen dan wel stil in deze periode van het jaar; je kunt er toch inspiratie opdoen voor de aanleg van een bloemenrijke tuin waar bijen zich thuis voelen. Deze insecten hebben het moeilijk en kunnen een duwtje in de rug meer dan gebruiken.

Nog tot 21 mei 2012 kun je het *Wereldwoudendeparkoers* volgen dat je zeven verschillende woudtypes van over de hele wereld toont. Onderweg vind je infoborden die de aanwezige leefgemeenschap situeren. De wereld ligt dus aan je voeten en je kunt het allemaal meemaken van op de eerste rij zonder je naar die verre streken te moeten verplaatsen.

Op de vijvers en graslanden vertoeven steeds ganzen, eenden en andere vogels die je goed kunt benaderen omdat ze publiek gewoon zijn. Kinderen blijven er zich aan vergapen en zijn altijd geïnteresseerd in een spelletje. Daar hebben de vogels het minder op begrepen, maar ze verplaatsen zich veelal over slechts kleine afstanden zodat ze steeds in je vizier blijven. Het is wel jammer dat de vele exotische watervogels hier hun kweekplaatsen hebben en uitzwermen naar andere gebieden in de buurt. Zo vormen ze een plaag die men beter zou voorkomen, want de aantallen lopen steeds hoger op. Voorkomen blijft ook hier toch beter dan genezen.

Tussen 1 november en 15 januari is aan de kassa een speciale folder verkrijgbaar over de *coniferenwandeling*. Ongelooflijk hoeveel naaldboomsoorten je hier vindt. Tussen 16 januari en 20 maart is er een speciale folder over de *winterbloei*ers die zich dan van hun beste kant tonen. Binnenkort staan de camelias en de toverhazelaars in volle bloei. Je kunt te allen tijde zelfs een folder vragen die speciaal is opgesteld voor andersvaliden die hen wat praktische info verschaft. De voormalige orangerie die dienst doet als drankgelegenheid is dicht tussen november en maart, maar in de gezellige Tuinwinkel kun je wel nog warme dranken nuttigen. En er zijn uiteraard nog heel wat horecazaken in Meise centrum of de bredere omgeving voor als je het nuttige aan het aangename wil koppelen.

De halsbandparkiet

Je hebt hem zeker al gezien en misschien zit hij ook al in je tuin: de halsbandparkiet. Het is een opvallende vogel: hij is ongeveer 40 centimeter lang, felgroen, heeft een lange, puntige staart en een rode bek.

De mannetjes hebben rond de nek een roze met zwarte band, bij vrouwtjes en jonge vogels is die band nauwelijks zichtbaar of ontbreekt hij helemaal. Ze vallen vooral op door hun luid gekrijs van 's morgens vroeg tot 's avonds laat als ze hun nestplaatsen opzoeken.

Halsbandparkieten komen van nature voor in Afrika en Azië, maar sinds de jaren zestig zijn verwilderde populaties te vinden in verschillende Europese landen, waaronder België. In ons land doken de eerste halsbandparkieten in de jaren zestig op in het park van Tervuren. Maar hun echte opmars begon in 1974 toen de toenmalige directeur van de Brusselse Meli-zoo op de Heizel een vijftigtal parkieten vrijliet 'om de hoofdstad wat op te kleuren'. Probleem was dat de Meli-zoo een ondersoort van de halsbandparkiet had uitgezet die leeft in de buurt van de Himalaya en die in ons klimaat uitstekend kan overleven. Strenge winters zijn voor deze parkiet geen enkel probleem, zo lang er maar voldoende voedsel voorhanden is. Bovendien heeft hij bij ons nauwelijks natuurlijke vijanden.

In 1984 telde men 250 vogels, in 1988 waren het er al 500 en recent werd de populatie op meer dan 10.000 vogels geschat. Dit aantal zou de komende jaren gemakkelijk kunnen verdubbelen, zo blijkt uit onderzoek aan de Universiteit Antwerpen. De vogels verspreid-

den zich in het begin vooral in en rond het Brusselse, maar ze hebben hun terrein gestaag uitgebreid. Ze komen nu voor in een straal van ruwweg veertig kilometer rond Brussel. Naar het Westen toe broeden ze tot aan de streek rond Aalst, noordelijk hebben ze via Mechelen het Antwerpse bereikt en oostelijk komen ze voor tot voorbij Leuven. Nu wordt de parkiet ook meer en meer gespot in de Antwerpse Kempen, Limburg en West-Vlaanderen.

In ons land houden de vogels zich vooral op in stedelijke gebieden waar veel voedsel te vinden is, en ze zijn het talrijkst in oude stadsbossen en -parken en kasteeldomeinen, maar ook in grotere tuinen en boomgaarden waar ze makkelijk geschikte boomholtes vinden om in te broeden. Het gaat meestal om oude nesten van spechten, soms ook holtes in muren. Volgens het Antwerpse onderzoek kan de halsbandparkiet uitgroeien tot een van de talrijkste holenbroeders in Vlaanderen. De parkiet concurreert voor nestholten met inheemse vogels zoals de boomklever, maar een dramatische impact op inheemse vogelpopulaties is eerder onwaarschijnlijk, zeggen de Antwerpse onderzoekers. Er werden bijvoorbeeld geen aanwijzingen gevonden voor competitie tussen parkieten en andere vogels dan boomklevers. In tegenstelling tot wat soms beweerd wordt, roven ze ook geen nesten van kleinere zangvogels, maar eten ze vooral granen, knoppen, zaden en fruit. Ze kunnen wel vrij agressief uit de hoek komen en winterse voedertafels in de tuin helemaal inpalmen en kleine zangvogels verjagen.

Creatieve ondernemingen

De smaak

Het bedrijf Best Water Technologies uit Zaventem zoekt naar het beste water voor mens en planeet. Dat betekent filteren en zuiveren tot je een goed resultaat behaalt.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Best Water Technologies is een team van 54 medewerkers die zich inzet om gewoon water om te toveren tot het beste water. 'Onze technologieën hebben een doel: de gebruiker zuiver water aanbieden. Kalk en onzuiverheden zijn een groot probleem voor gezinnen, openbare gebouwen, industrie en de horeca. Onze toepassingen neutraliseren niet alleen de onzuiverheden in het water, ze beschermen ook je kranen, wasmachine, vaatwasmachine, koffiezetapparaat tegen de kalkaanslag en geven ze zo een langer leven. Ziekenhuizen willen in de eerste plaats waterdichte oplossingen wat betreft de hygiëne van het water. Zo kunnen ze vervelende bacteriën, zoals de legionellabacterie, in de kiem smoren. In de industrie behandelen wij allerlei soorten water: grondwater, kanaalwater en afvalwater. Voor bepaalde sectoren, bijvoor-

natuurlijk

Zwartwitte acrobaat

Als de voorbije maanden niet te koud waren, is de kans groot dat je de kievit al hebt gezien. Het is een soort die oorspronkelijk vooral aan de kust terug te vinden was, maar die al vele decennia lang is opgeschoven naar het binnenland. Daar heeft hij zich ontwikkeld tot een echte weidevogel en broedt hij op vochtige plekken onder meer met grutto, tureluur en wulp, al zijn die allemaal een stuk zeldzamer dan de kievit.

Het is veeleer een groepsvogel die soms in grote aantallen langs vliegt of uitrust in de buurt van de broedgebieden of aan water-

partijen. Vroeg in het jaar beginnen de mannetjes aan de spectaculaire baltsvluchten om de wijfjes te verleiden. Die ingewikkelde vliegpatronen horen tot de mooiste van wat vogels ons te bieden hebben en zijn werkelijk van een hoog acrobatisch gehalte. Maar daarmee houdt het niet op. Als de vogels uiteindelijk gaan nestelen, worden ze wel eens belaagd door kraaiachtigen. Telkens verdedigen de oudervogels hun kroost met woeste uitvalen naar deze predators die veelal afdruipten na soms lange pogingen om een ei of kuiken te bemachtigen. Ook dan spreiden

de kieviten hun vliegkunsten tentoon, terwijl ze ongemeen hoge snelheden halen om de vijand op andere ideeën te brengen.

De intensivering van de landbouw speelt de kievit niet in de kaart. Vooral het steeds vroeger bewerken van de akkers en het steeds vroeger maaien van graslanden is een zorg omdat de nesten op die manier verloren gaan of jonge kieviten worden weggemaaid. De soort kan niet uitwijken naar andere leefgebieden zodat ze elk voorjaar slechts weinig jongen kan voortbrengen. De jonge vogels, meestal drie per nest, zoeken al zelfstandig

van water

beeld brouwerijen, gelden er strenge normen. Zij zijn bijzonder veeleisend op het vlak van zuiver water. Water kan voor hen niet puur genoeg zijn. Want hoe zuiverder het water, hoe lekkerder het bier', verduidelijkt Elke Kalokerinos, marketing coördinator.

Water filteren

Stadswater wordt steeds duurder. Gelukkig is er ook regenwater. Als dit goed gefilterd wordt, is dit een prima alternatief voor leidingwater. 'Als je regenwater hergebruikt, dan weet je dat dit ook nadelen oplevert. Het kan bijvoorbeeld lekkende kranen veroorzaken, of water met een bruinachtige kleur of het kan een onaangename geur verspreiden. En toch blijft regen een geschenk uit de hemel. Door het regenwater goed te zuiveren, neem je de nadelen weg. Het is niet alleen een puur natuurlijk product, het laat je ook toe om flink op je waterfactuur te besparen', zegt Philippe Van Hoeydonck, algemeen directeur bij Best Water Technologies.

De gemiddelde Belg drinkt ongeveer 150 liter flessenwater per jaar. Dat is maar liefst zes keer meer dan de gemiddelde wereldburger. Hiermee staan we in de top 5 van de grootste drinkers van flessenwater en zijn we meteen bij de ijverigste consumenten van flessenwaterverpakking. 'Met onze verschillende onderbouwfilters, waaronder de toepassing 2Bpure,

kunnen we ons milieu minder belasten. Dit toestel is een waterzuiveraar die de nitraten en pesticiden uit het water haalt en zo licht water produceert. Het maakt van je leidingwater lekker drinkwater en is heel geschikt voor het bereiden van allerlei gerechten. Fijnproevers vertellen ons dat een kopje thee of koffie er zelfs een krachtigere smaak door krijgt', vertelt Elke Kalokerinos.

Voor consument en planeet

De waterzuiveraar 2Bpure is niet alleen vriendelijk voor het milieu, maar ook voor de portemonnee. De kost van het aantal waterflessen dat je per jaar koopt, loopt aardig op. Hiermee

kun je dus kosten en tijd besparen. 'Dit soort producten zet de toon voor de toekomst, maar we willen verder gaan. In 2012 hebben we de ambitie niet enkel zuiver, maar ook gezonder water op de markt te brengen. We doen dit door magnesium aan het water toe te voegen. Dit is een mineraal dat goed is voor onze bloedsomloop en ons algemeen welzijn. Ook voor de farmaceutische sector willen we met onze technieken verdere stappen zetten om op basis van ozon de ontsmetting van het water nog te verfijnen. We blijven altijd verder zoeken naar producten en toepassingen met water waarmee we zowel de consument als onze planeet van dienst kunnen zijn.'

EN A taste of water

Eco and consumer-friendly water: that is what the Zaventem-based Best Water Technologies company has sets its sights on. This means filtering and purifying the water until it meets the right conditions. 'Our technologies are aimed at just one target: providing consumers with pure water. Hospitals first of all seek guarantees about water hygiene. Industry deals with all kinds of water: groundwater, canal water, waste water. Some sectors, breweries for example, apply stringent water quality standards but our technology can also benefit individuals', says Elke Kalokerinos, marketing coordinator for Best Water Technologies. 'Rainwater is harvested and purified to provide a pure natural product, while offering huge water bill savings. We are constantly on the lookout for water-based products and applications that are a help to consumers and kind to the earth.'

hun kost bijeen vanaf enkele dagen na de geboorte. Ze zijn dan echter nog niet mobiel genoeg om de vroeg op het land komende maaimachines te ontwijken. Ook de algemene verdroging van de jongste decennia is oorzaak van achteruitgang. De kievit eet namelijk kleine ongewervelden als slakjes, kevertjes en wormen die leven in vochtige tot natte bodems. Naarmate die verdrogen, verdwijnt ook het voedsel en krijgen de vogels hun huishouden niet meer op orde.

Wetenschappelijke studies zijn van mening dat de soort tegen 2050 uit onze contreien verdwijnt. Vooral het opwarmende klimaat zou de genadeslag toebrengen omdat die bovenop de eerder vermelde problemen

komt en het verschil maakt tussen overleven en verdwijnen. Het is een proces dat nu al is ingezet, want de aantallen kieviten verminderen elk jaar. Toch doen voorlopig nog ettelijke tienduizenden vogels ons land aan in de winter en broeden nog ongeveer tienduizend koppels in het Vlaamse landbouwgebied. Maar de klad zit er in en blijkbaar is die tanende beweging onomkeerbaar. Enkel drastische maatregelen in de landbouwsector en de afbakening van natte natuurgebieden zou het tij nog kunnen keren. Of het zover komt, is twijfelachtig, al weet je natuurlijk nooit. Duimen maar!

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

De lasten en lusten van grootschalige infrastructuur

De gemeente Machelen laat een lange termijnvisie uittekenen voor de dorpskernen van Machelen en deelgemeente Diegem. De infrastructuur van nogal wat gemeentelijke instellingen is aan vernieuwing toe. Bedoeling is om meteen ook de kerkpleinen herin te richten en het zwaar verkeer op enkele drukke wegen te verminderen.

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO Filip Claessens

Machelen is zo'n plek waar je vast ooit bent geweest zonder het te beseffen: met de auto bovenop het viaduct (*van Vilvoorde*), met de trein op weg naar Antwerpen, met het opstijgende vliegtuig rakelings over de schitterende kerkjes van Diegem en Diegem-Lo (moet je bij gelegenheid trouwens beslist eens ontdekken van op de grond). En daar tussenin ligt dus een dorp. Goed ontsloten, dat wel. De zware industrie die zich in

de 19e eeuw aan de *Willebroekse Vaart* en de spoorweg Brussel-Mechelen (de eerste van het Europese vasteland) kwam vestigen, is intussen grotendeels verdwenen. De luchthaven en uitvalswegen als de ring en de E19 trekken nu transport, distributie en logistiek (TDL) aan, en internationale hoofdkwartieren en kantoren. En projectontwikkelaars: dit is de plek waar tegen 2015 het omstreden winkelcentrum Uplace zou komen.

Reconversie

Machelen is een gemeente in volle reconversie en om dat proces te sturen, laat het gemeentebestuur een masterplan opmaken. Doel is om de kerkpleinen van Machelen en Diegem herin te richten en om voor het gemeentehuis een plein te creëren. 'Daar moet meer plaats zijn voor voetgangers en klan-ten, en minder voor wagens. Of toch voor langparkeerders, want soms zijn er mensen die hier dagenlang hun auto laten staan', aldus burgemeester Jean-Pierre De Groef (SP.A).

Doel is ook om een nieuwe stek te vinden voor enkele gemeentelijke instellingen. Het gemeentelijk instituut voor secundair onderwijs (GISO) bijvoorbeeld zit al dertig jaar in een voormalige kachelfabriek. 'We willen de school verhuizen naar Diegem, naar een perceel naast de gemeentelijke lagere school. Zo ontstaat er een scholencampus met een gezamenlijke infrastructuur. Het kinderdagverblijf, dat ook in versleten gebouwen zit, kan dan op termijn naar de huidige GISO-site. We plannen ook een toneelzaal in het centrum en een fuif-

zaal in de buurt van de sporthal.' Forse investeringen, maar dat kan door de inkomsten van de vele bedrijven en hoofdkwartieren.

Wegen

Bedoeling is ook om het zwaar verkeer te verminderen. De Woluwelaan bijvoorbeeld, de drukke viervaksbaan die bovenop de ingekokerde Woluwe kwam. Op oude prentbriefkaarten zie je een riviertje waar vrijers en andere romantische zielen kwamen verpozen. Maar de oude droom van De Groef om de Woluwe terug bloot te leggen, zal nooit uitkomen. 'Ze ligt te diep ingekokerd en haar debiet is te groot. Waterpartijen zoals de reconstructie van de oude Zenne aan het Tuchthuis zijn wel realistisch', aldus De Groef. De Woluwelaan zal worden ontdebeld. Voor het stuk tussen Diegem en het viaduct van Vilvoorde komt er een parallelweg tegen de ring. De huidige Woluwelaan zal er enkel nog dienen voor het plaatselijke verkeer. En dus komt er plaats voor water, groen, woningen, fietsers en een tramlijn.

De Kerklaan, de straat tussen het centrum en de voormalige Renault-site, is nog zo'n drukke baan. Zij wordt een éénrichtingsstraat, met plaats voor fietsers en treinreizigers. Het oude station van Buda zal enkele honderden meters opschuiven, naar de Kerklaan. De Woluwelaan oversteken - die op dit punt druk zal blijven - kan via een nieuwe voetgangersbrug.

Uplace

De aanleg van de parallelweg, de tramlijn en het nieuwe station overstijgen natuurlijk het

DE Das Für und Wider einer großräumigen Infrastruktur

Die Gemeinde Machelen lässt eine langfristige Vision für die Dorfkerne von Machelen und der Teilgemeinde Diegem umreißen. Ziel dieser Übung ist es, ein neues Gelände für die kommunale Sekundarschule, die Kindertagesstätte und einen Kultursaal mit Partyinfrastruktur zu suchen. Es geht zudem darum, die Kirchplätze umzugestalten und einige stark befahrene Straßen mit hohem Schwerverkehrsaufkommen zu entlasten. Machelen liegt zwischen dem Flughafen, der Autobahn E19, dem Ring und der parallel verlaufenden Woluwelaan, und diese wirken sich auf die Lebensqualität aus. Doch die strategische Lage lockt auch Unternehmen an. Bürgermeister Jean-Pierre De Groef ist der Meinung, dass die Ankunft von Uplace, dem Einkaufszentrum, dessen Eröffnung für 2015 angekündigt ist, die Umstrukturierung der alten Industriegemeinde beschleunigen wird.

Bier met de smaak van geschiedenis

In het Fenikshof in Grimbergen wordt een lekker recept van stoofvlees met **Grimbergenbier** geserveerd. Het bier dat in de oudheid in de abdij ernaast werd gebrouwen.

In de middeleeuwen stichtten de Norbertijnen in de gemeente Grimbergen een abdij. Om geld in het laatje te krijgen, begon de kloosterorde met het brouwen van bier. In vroegere tijden was water immers niet altijd goed om drinken, dus bier was een prima alternatief. Bij het brouwen van bier werd het water gekookt waardoor het gevaar van besmetting werd weggenomen. De Abdij van Grimbergen is nu nog steeds een levende gemeenschap met broeders die actief zijn in de samenleving. De abdij werd doorheen de geschiedenis drie keer volledig vernietigd en telkens heropgebouwd; ze verscheen telkens als een feniks uit haar as.

Gezond jawel

Eeuwenlang gaven de paters-brouwers zorgvuldig het recept van het bier brouwen door. Met evenveel oog voor traditie en kwaliteit worden de bieren van hoge gisting van Grimbergen nu door brouwerij Alken-Maes gebrouwen voor al wie weet hoe bier gemaakt wordt (van gerst, gist, water en verschillende hopsoorten), voor wie het verschil kent tussen dubbel en tripel, hoge en lage gisting en voor wie gewoon graag proeft. In bier zitten geen toxische stoffen. Bier is voedzaam als het met mate wordt gedronken. Het bevat geen vet en is cholesterolvrij. Het heeft een relaxerende invloed op het lichaam en is goed tegen stress. Je kunt er beter van slapen. Het bevat ook weinig zout en veel magnesium wat belangrijk is

om hartziekten te voorkomen. Het bevordert een goede bloeddoorstroming. Heel gezond dus. Maar werp je nu niet sito presto overvloedig in het bier, want zoals elke gezonde mens weet: trop is te veel. Drink dus met mate van het gamma Grimbergenbieren: Blond, Dubbel, Tripel en Optimo Bruno. Of proef van de bijzondere smaak die het bier geeft aan een aantal gerechten uit de typische brasseriekeuken.

Niet zomaar stoofvlees

Zo is de karbonade gestoofd in Grimbergenbier een lekkernij. In Brasserie Fenikshof verbetert Ilunga Romain, de kok van het restaurant, het klassieke recept door er speculaas aan toe te voegen. Hiermee vervangt hij de cassonade en bewaart hij op die manier de natuurlijke zoete smaak. Hij gebruikt rundvlees van de beste kwaliteit. De ajuin wordt apart gebakken, de peperkoek met mosterd besmeerd, de speculaas bijgevoegd. Alles wordt overgoten met bruin Grimbergenbier. Het vlees wordt eerst even apart gebakken en daarna bij de saus gevoegd. En dan sudderen en laten sudderen en nog eens laten sudderen. De schotel moet zeker drie uren sudderen en blijft toch heerlijk mals. Een echte aanrader.

TEKST Anne Baekens

Dorpskernvernieuwing

In verschillende gemeenten in de Vlaamse Rand staan reconversie- en inbreidingsprojecten op stapel. Veel extra ruimte voor bedrijven en woningen komt er de komende jaren niet, want wie wil het symbool van de Groene Gordel opgeven? En dus moeten we de beschikbare plaats optimaal benutten. In deze reeks belicht RandKrant enkele voorbeelden van dergelijke dorpskernvernieuwing.

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek kwestievensmaak, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met kok Ilunga Romain en uitbater Johan Van Goubergen van Brasserie Fenikshof, Abdijsstraat 20, 1850 Grimbergen, 02 306 39 56.

ZOEKT
Magie van licht, schaduw, vorm, beweging,
gebouwen en mensen

SFEER
Virtuele aanwezigheid van de mens
kleurt de nacht

FOTO
Beersel,
28 september 2011, 21.44 uur

'Ik had te weinig ervaring voor een baan op mijn studieniveau en een te hoog diploma voor secretariaatswerk.' De Madagassische Marie Evelyne Soafeno zat lange tijd gevangen in de Belgische arbeidsmarktlogica tot ze ervoor koos thuis te blijven voor de opvoeding van haar drie jonge zonen.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Hoog diploma, eenvoudig geluk

Madagaskar is enorm rijk aan fauna en flora, maar de inwoners zijn zo arm als de straat. De politici slagen er niet in de rijkdom van ons land te exploiteren', zegt de veertigjarige Marie Evelyne uit Wezembeek-Oppem. Zij is haar vader dankbaar, die in 1995 als diplomaat aan de slag kon in de Madagassische ambassade in Brussel. Het gaf Marie Evelyne de kans om haar universitaire studies economie in België voort te zetten. 'Mijn ouders zijn gescheiden toen ik amper twee jaar was. Hoewel hij al die tijd in hetzelfde dorp is blijven wonen, heb ik mijn vader nooit goed gekend. Toch stond hij er op de juiste momenten. Hij heeft me niet alleen de kans geboden om naar Europa af te reizen, maar stond ook met de nodige centen klaar om me op mijn twaalfde in Antananarivo, onze hoofdstad, naar een degelijke school te laten gaan. Hij was toen zelf al gaan studeren in Europa en schopte het tot universiteitsprofessor in Madagaskar', zegt Marie Evelyne. 'In een arm land moet je uit je pijp komen om te overleven. Dat heeft mijn vader toch maar gedaan. Ook mijn moeder is hem

daar dankbaar voor. Mijn ouders kunnen het nog altijd goed met elkaar vinden.' Marie Evelyne woonde lange tijd aan de oostkust van het Afrikaanse eiland, in Toamasina, de derde grootste havenstad van Afrika en de grootste van de Indische Oceaan.

Zingen

Tijdens haar studies in België leerde ze haar man Philippe kennen. Het koppelje trad in 2002 in het huwelijk. Ze hebben drie zonen: Ulysse (8), Igor (4) en Louis (1). De jongste laat zich voorlopig nog in met bekken trekken en journalisten charmeren, de oudsten volgen school. Ulysse is druk in de weer met tennis, scouts en muziekschool. 'Dankzij hem volg ik nu zelf ook notenleer', glimlacht zijn moeder. 'Daarnaast speel ik badminton en ga ik zwemmen. In Madagaskar speelde ik ook volleybal op hoog niveau, maar daar ben ik hier te klein voor.' Marie Evelyne ontmoet landgenoten in de Madagaskargemeenschap in Brussel. 'We organiseren feesten, eten elke maand samen. Er zijn evenveel Belgen als Madagasken bij, iedereen is vrij om te komen. Het is vooral een manier om elkaar te

MOOIESTE PLEK IN MADAGASKAR

Mijn geboortedorp Tanambao-Daoud.

MOOIESTE HERINNERING

Babbels met de familie onder sinaasappelbomen.

GROOTSTE MADAGASK

De Argentijnse Pater Pedro, die zich inzet voor de armen.

leren kennen. En we zingen in het Malagassisch! Dat vind ik heerlijk.'

Verboden te werken

Met de opvoeding van drie zonen en alle hobby's, heeft Marie Evelyne de handen vol. Toch had ze graag een baan gevonden in ons land, maar dat lukt niet. 'In het begin had ik een verblijfsvergunning die de kinderen van diplomaten krijgen. Met die kaart is het in België echter niet toegelaten om te werken', zucht Marie Evelyne. 'Daardoor kon ik geen enkele ervaring opdoen tijdens en kort na mijn studies en door dat gebrek aan ervaring vind ik geen job op mijn studieniveau. Voor eenvoudig secretariaatswerk zegt men dan weer dat ik te hooggeschoold ben. Op die manier ben ik in de werkloosheid blijven steken. Nog tot zeven maanden zwangerschap van mijn eerste kind ben ik blijven solliciteren, vanaf toen had ik door dat het nog weinig zin had en inmiddels zou het met mijn drie zonen ook niet meer lukken om een baan te nemen. Ik had het wel graag gedaan, want nu zit ik hier met mijn diploma's.'

Helemaal arbeidsinactief is Marie Evelyne evenwel niet. Van thuis uit zette ze acht jaar geleden een handeltje op in de nationale specialiteit uit haar geboorteland: vanillestokken. Ze levert aan restaurants en bakkerijen. 'Ik laat ze leveren door familie uit Madagaskar en verzend ze per post naar mijn klanten. Het was een ideeetje van mijn man om me iets om handen te geven...'

FR Diplôme supérieur et bonheur simple

Grâce à son père, qui a été diplomate à l'ambassade de Madagascar, Marie Evelyne Soafeno de Wezembeek-Oppem a pu poursuivre ses études universitaires d'économie en Belgique. L'éducation de ses trois jeunes fils et ses différents hobbies l'occupent à temps plein. Néanmoins, elle aurait aimé trouver un travail dans notre pays, mais sans succès. 'Au début, je bénéficiais d'un permis de séjour accordé aux enfants de diplomates. Mais cette carte ne permet pas de travailler en Belgique. Ce qui fait que j'ai pas pu acquérir d'expérience pendant et après mes études; ce manque d'expérience ne me permet pas de trouver un emploi correspondant au niveau de mes études. Pour un simple travail de secrétariat, on me répond chaque fois que je suis trop qualifiée. Ce qui fait que je suis restée au chômage. Mais elle commercialise depuis son domicile la spécialité nationale de son pays natal: les bâtons de vanille, qu'elle fournit aux restaurants et aux boulangeries.